

वर्गदृष्टि

Bargadrusti Weekly

साप्ताहिक

बरिष्ठ पत्रकार हुमागाईको निधन, १६ गते श्रद्धाञ्जीसभा गरिने

काठमाडौं । कलेजो रोगबाट पीडित भई लामो समयदेखि उपचार गराइरहेका बरिष्ठ पत्रकार रामचन्द्र हुमागाईको ६५ वर्षको उमेरमा कात्तिक ४ गते आइतबार निधन हुन पुगेको छ । हुमागाईको सानेपा स्थित जेष्ठ नागरिक केयर होममा आइतबार दिउसो ३ : ५० मा निधन भएको हो । हुमागाईको आइतबारै सौंभ पशुपति आर्यघाटमा अन्त्येष्टी गरियो । हुमागाईप्रति अन्तिम श्रद्धाञ्जलीका लागि नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) का पोलिटव्युरो सदस्य पवनमान श्रेष्ठ, केस तथा काठमाडौं इन्चार्ज सुरेश श्रेष्ठ, ...बाँकी ३ पेजमा

वर्ष ३ अङ्क १९ पूर्णाङ्क ११७

२०७५ कात्तिक १२ गते सोमबार

Monday, Oct. 29, 2018

पृष्ठ ८+२=१०

मूल्य रु. १०/-

क्रान्तिकारी माओवादीको केन्द्रीय प्रशिक्षक प्रशिक्षण सुरु

● वर्गदृष्टि संवादवाता

काठमाडौं । नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) ले पार्टी केन्द्रीय स्कुलिङ विभागको आयोजनामा आइतबार काठमाडौंमा प्रशिक्षक प्रशिक्षण कार्यक्रमको समुद्घाटन गरेको छ । पार्टी महासचिव मोहनवैद्य 'किरण' द्वारा पार्टी केन्द्रीय कार्यालय बुद्धनगरमा उद्घाटित उक्त कार्यक्रम कात्तिक ११ गतेदेखि १७ गते सातदिनसम्म आवासीय रूपमा चल्ने बताइएको छ ।

प्रशिक्षण कार्यक्रमको उद्घाटन मन्तव्यका क्रममा सात दिनसम्म हुँदै गरेको यो प्रशिक्षक प्रशिक्षणको दूलो र दीर्घकालीन महत्व रहेको भन्दै महासचिव किरणले विश्वमा कम्युनिज्म समाप्त भएको भन्ने भ्रम परिरहेको र नेपालमा नामधारी कम्युनिस्टहरू बहुमतको जनादेशसहित सरकारमा आएर केही पनि गर्न नसकिरहेको अर्को भ्रम परिरहेको अवस्थामा यो वैचारिक प्रशिक्षण कार्यक्रम हुन लागिरहेको बताएका थिए । यो प्रशिक्षण मुख्यतः विचारमा आधारित भएकाले 'आइडियोलोजी' लाई प्रशिक्षणमार्फत् 'हेडोलोजी' मा रूपांतरण गरिने कुरामा जोड दिँदै नेता किरणले यो प्रशिक्षण वर्ग र वर्गीय कुरामा आधारित रहेको बताए ।

महासचिव किरणका अनुसार विचारधाराका हिसाबले नेपालमा हालसम्म पुरातनपन्थी, प्रतिक्रियावादी, पुँजीवादी स्कुलिङ पनि अस्तित्वमा रहेका छन् । तर हाल यी किनारा लाग्दै पनि गइरहेका छन् भन्दै जनताका माथमा रहेका कम्युनिस्ट भन्नेहरूमा पनि विभिन्न स्कुलिङहरू रहेको कुरामा जोड दिएका थिए । यिनमा पतनभई प्रतिक्रियावादमा परिणत भएका घोर दक्षिणपन्थीहरूको ओली-दाहालको नेकपा स्कुलिङ, क्रान्तिका कुरा गर्ने तर क्रान्ति कहिल्यै नगर्ने मध्यपन्थी मसालको मोहनविभक्त स्कुलिङ र मार्क्सवाद नै पुरानो भयो भनेर मार्क्सवादको

सारतत्वमाथि हमला गर्ने नयाँ मार्क्सवादी जलप दिनखोज्ने नव वा उत्तर मार्क्सवादी रमेश सुनुवारहरूको स्कुलिङ रहेको बताएका थिए । यिनीहरूले रूपमा जाँदा कम्युनिस्ट पार्टीको क्लास दिने, तर वर्गीय पार्टी र वर्गीय पक्षधरता सिद्धिएको भनेर मार्क्सवादी सारतत्वमाथि हमला गर्ने र यसलाई भ्रष्टिकरण गर्ने भनी किरणले जोड दिएका थिए । यस बाहेक कम्युनिस्ट स्कुलिङ भनेको नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) को स्कुलिङ हो भन्दै महासचिव वैद्यले क्रान्तिकारीहरूमा पनि मुखले भन्दा कम्युनिस्ट भन्ने तर अध्ययन नगर्ने समस्या रहेको कुरामा जोड दिएका थिए । सातदिनसम्म चल्न गइरहेको आवासीय स्कुलिङको मुख्य उद्देश्य भनेको महासचिव किरणको भनाइमा मार्क्सवादका तीन मुख्य संघटक अंगहरू जस्तै दर्शनशास्त्र, राजनीतिक अर्थशास्त्र र वैज्ञानिक समाजवादमा, आजको नेपालको

सन्दर्भमा क्रान्तिकारीहरूलाई चाहिएका र खोजेका कुराहरू केके हुन् थिनका बारेमा अध्ययन र अनुसन्धान हो । प्रशिक्षक प्रशिक्षणका लागि केन्द्रीय पार्टी स्कुलिङका अध्यक्ष परि थापाले देशका सातवटै प्रदेशहरूबाट ३० जनालाई केन्द्रीय प्रशिक्षार्थीहरूका रूपमा छनोट गरिएको र त्यसमा पार्टीका केन्द्रिय समिति सदस्य तथा जिल्ला पार्टीका सेक्रेटरीहरू रहेको बताए । यो प्रशिक्षण कार्यक्रम नियमित स्कुलिङ नभएको तर देशभर स्कुलिङ र प्रशिक्षणका लागि प्रशिक्षकहरू तयार पार्ने ध्येयका साथ आयोजना गरिएको कुरामा जोड दिँदै जहाँ पनि र जहिले पनि जान सक्ने तयारी हालतमा रहने दक्ष र योग्य प्रशिक्षकको निर्माण हुने आशा व्यक्त गरेका थिए ।

थापाले 'साउण्ड हेल्थ साउण्ड माइण्ड' भने भई वैचारिक र भौतिक दुवै रूपमा प्रशिक्षणको ...बाँकी ३ पेजमा

सुकुण्डा ज्वाली गरिने

काठमाडौं । ने.सं. ११३९ न्हूँदयाको उपलक्ष्यमा काठमाडौं महानगरपालिकाको पुरानो भवन डबलीमार्ग ठमेलमा सुकुण्डा ज्वाली गरिने भएको छ । कात्तिक २० गते कुकुर पूजाको दिन नेवाः ल्याम्ह पुचः मचाः कवःको आयोजनामा गरिने सुकुण्डा ज्वालीमा स्थानीय बुद्धिजीवी, समाजसेवी, राजनीतिज्ञ तथा जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थिति हुने आयोजक संस्थाले जनाएको छ । आयोजक संस्थाले शनिबार गरेको चियापान तथा अन्तर्क्रिया कार्यक्रम आयोजना समेत गरेको थियो । कार्यक्रमको अध्यक्षता आयोजक संस्थाका अध्यक्ष अनिल महर्जनले गरेका थिए । यो संस्थाले प्रत्येक वर्ष कुकुर पुजाको दिन सुकुण्डा ज्वाली गर्दै आएको छ ।

माओले त्यसै चलाएका होइनन् 'सर्वहारा सांस्कृतिक क्रान्ति'

काठमाडौं । कोजाग्रत पूर्णिमा दसैँको अन्तिम दिन । दसैँ सकियो, चर्चा चुलिंदो छ । महामहिम राष्ट्रपतिको हातबाट टीका ग्रहण गरिएको असामान्य दृष्यले नेपाली जनताको ध्यान निकै आकर्षित गरेको छ ।

राजा ज्ञानेन्द्रका ठाउँमा राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारी । पहिले महाराजाधिराज, अहिले महामहिम ...बाँकी ३ पेजमा

नक्कली नक्सा प्रयोगका विरुद्ध देजमो र क्रान्तिकारी युवा लिगको अनगमन

काठमाडौं । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (क्रान्तिकारी माओवादी) समर्थित देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपाल र क्रान्तिकारी युवा लिग, नेपाल काठमाडौं

जिल्ला कमिटिको संयुक्त टोलीले सरकारी कार्यालयहरूमा नक्कली नक्सा प्रयोगका विरुद्ध अनुगमन थालेको छ । संयुक्त टोलीले पहिलो चरणमा असोज

२८ गते विभिन्न सरकारी कार्यालयमा अनुगमन गरेको थियो । अनुगमनको क्रममा संखरपुर, कागेश्वरी मनोहरा र गोकर्णेश्वर नगरपालिकामा कालापानी

क्षेत्र गायब पारिएको नक्कली नक्सा प्रयोग गरेको पाइएको थियो । देजमो र क्रान्तिकारी युवा लिगको संयुक्त टोलीले नक्कली नक्सा प्रयोग भएको फेला पारेपछि नगरपालिकाको कार्यालयमा भेटिएका जनप्रतिनिधिहरूले नक्कली नक्सा हटाई सक्कली नक्सा (कालापानी क्षेत्र भएको) प्रयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएका थिए । संखरपुर नगरपालिकाका उपमेयर शुक्र लक्ष्मी श्रेष्ठले सक्कली नक्सा प्रयोगको लागि सतर्क र सचेत गराएकोमा अनुगमन टिमलाई धन्यवाद समेत दिएकी थिइन । उनले दशैँपछि लगते उक्त नक्सा हटाए सक्कली नक्सा प्रयोग गर्ने प्रतिबद्धता जनाएकी थिइन । अनुगमन टोलीले सक्कली नक्सा प्रयोगको ...बाँकी ३ पेजमा

किसानलाई सास्ती बैकहरूद्वारा ऋण रोक्का

काठमाडौं । नेपाल राष्ट्र बैकले दूला ऋण कर्जा नदिन मातहतका सबै बैकहरूलाई निर्देशन दिएको छ । बैकमा नागद पैसाको अभाव देखिए पछि यो निर्देशन दिइएको बताइएको छ । दसैँको मुखमा आउँदा यो अभाव जनस्तरमा नै देखिएको थियो । आन्तरिक उत्पादन घट्दै जानु, निर्यात ब्यापारमा कमी आउनु, वैदेशिक रोजगारीका सहमाँत र संभौताहरूमा संकट देखा पर्नु, डलरको भाउ आकाशिनु आदि यसक कारणहरू रहेका छन् ।

अर्थविदहरूले दिएको सुझाव हाल गलत साबित हुँदै गएको छ । नेपालका अर्थविद भनिनेहरूले गरेको त्यो मनोगत अनुमान दलाल पुँजीको चलखेलमा आधारित छ । उनीहरू उपल्लो तहका जागीर वा पेशाव्यवसायसँग जोडिएका र संघसंस्थाहरूसँग सम्बद्ध भएकाले आफूहरूले घरमा भित्र्याउने मासिक राकमका आधारमा देशको आर्थिक डाटाको अनुमान गर्दछन् । स्रोत पनि नखुल्ने र कर पनि तिर्नु नपर्ने यस्ता अनुदानमूलक आयस्रोत बाट पैसा कुम्प्याएर देशको आर्थिक प्रगति वा दुर्गतिको अनुमान लगाउने यी अर्थविदहरू ...बाँकी ३ पेजमा

रेमिटेन्स आइरहेकाले डलरको भाउ बढेपनि केही फरक नपर्ने बताइरहेका नेपालका केही बुजुर्क

नेकपा (क्रान्तिकारी माओवादी) डडेल्धुरा चौथो जिल्ला सम्मेलन सम्पन्न

ने.क.पा. (क्रान्तिकारी माओवादी) डडेल्धुरा जिल्लाको चौथो जिल्ला सम्मेलन शुक्रवार जिल्ला समन्वय समितिको सभाहल किर्तिपुरमा भव्य रूपमा सम्पन्न भएको छ । 'सबैखाले नवसंसोधनवाद, पुनरुत्थानवाद, यथास्थितिवाद र प्रतिक्रियावादविरुद्ध निरन्तर आन्दोलन ! राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाको सुनिश्चितताका लागि चौथो जिल्ला सम्मेलन !' भन्ने मूल नाराका साथ

सम्मेलनको उद्घाटन सत्रको उद्घाटन गरिएको थियो । ने.क.पा. (क्रान्तिकारी माओवादी) का केन्द्रीय नेता तथा जिल्ला इन्चार्ज क.क्षितिजद्वारा मैनबलित बालेर सम्मेलनको उद्घाटन गरिएपछि अध्यक्ष क. लालकिरणको निर्देशनअनुसार कार्यक्रम अघि बढाइएको थियो । उद्घाटन सत्रका अवसरमा शुभकामना दिनेहरूमा प्रमुख अतिथि क. ...बाँकी ३ पेजमा

मुस्लिम राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चाको राष्ट्रिय भेला फागुन १८ र १९ गते भैरहवामा

काठमाडौं । मुस्लिम राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चा नेपालको राष्ट्रिय भेला रूपन्देहीको भैरहवामा यही फागुन १८ र १९ गते गरिने ठेगान गरिएको छ । मुस्लिम राष्ट्रिय मुक्ति मोर्चा नेपालको शनिवार चितवनमा बसेको केन्द्रीय

समितिको बैठकले उक्त निर्णय गरेको हो । केन्द्रीय समितिका सबै सदस्यहरूको उपस्थितिमा गरिएको निर्णयअनुसार राष्ट्रिय भेलाको तयारीका लागि ...बाँकी ३ पेजमा

सीमा अतिक्रमण र सार्वभौमिकता

भारतीय शासक वर्गले नेपाली भूभागमा निरन्तर सीमा अतिक्रमण गर्दै आएको छ । यस्ता सीमा अतिक्रमण एक्काईस जिल्लाका भण्डे सतरी ठाउँहरूमा भएका छन् । यसरी सीमा अतिक्रमण भूभागहरूमा कालापानी-लिम्पियाधुरा, सुस्ता, महेशपुर, पशुपतिनगर, आदि रहेका छन् । हाले सुस्ता क्षेत्रमा भारतीय सीमा सुरक्षा बलद्वारा नेपालीहरूले आवतजावत गर्ने बाटो बन्द गरिएको छ । अहिलेसम्म नेपालको अतिक्रमण भूभाग भण्डे १० हजार वर्गकिलोमिटर रहेको कुरा हालै प्रकाशमा आएको छ । यी देशको राष्ट्रिय सार्वभौमिकता र अखण्डताका लागि गम्भीर चुनौती हुन् ।

सरकार र सरकार सञ्चालनमा रहेका जिम्मेवारी पार्टी नेतृत्वले यी प्रश्नहरूको अविम्व जवाफ दिन र देशको सीमा अतिक्रमणको विरोध तथा सार्वभौमिकताको पक्षमा कुटनीतिक तथा राजनीतिकलागायतका विभिन्न पहल अगाडि बढाउन अनिवार्य भएको छ । आफूलाई देशभक्त र वाम बताउने सरकारका लागि यो अन्तिम अनिपरीक्षाको घडी पनि हो

● मोहन वैद्य 'किरण' ●

लगायतका भूभागलाई नेपालबाट हटाई आफ्नो भूभागमा गाभेको छ । नेपाल सरकारले पनि त्यसै नक्सा अनुसन्ध कालापानी-लिम्पियाधुरा लगायतका क्षेत्रलाई नेपालको नक्साबाट हटाएको छ । त्यति मात्र होइन, १४ असोज २०७५ मा 'अन्नपूर्ण पोष्ट' का अनुसार

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयको संघीय मामिला शाखाद्वारा २०७४ मा प्रकाशित एउटा पुस्तकमा देशका विभिन्न ठाउँका भूभागहरूलाई गायब पारी नेपालको क्षेत्रफल भण्डे १,३७,१६२ वर्गकिलोमिटर बनाइएको छ । नेपालको क्षेत्रफल १,४७,१८१

रहेकोमा अब त्यसमा प्रश्न चिन्ह लगाउने काम गरिएको छ । यति गम्भीर विषयमा पनि वर्तमान सरकार मौन रहेको छ । नेपालको सबैभन्दा बढी अतिक्रमण भूभाग लिम्पियाधुरासम्मको कालापानी क्षेत्र हो । त्यो भूभाग भण्डे ३७००० हेक्टर वा ३१० वर्ग किलोमिटर भन्दा बढी नै रहेको छ । यो क्षेत्र दार्चुला जिल्लाको लिपुलेकभन्दा पश्चिमतिर पर्दछ । यो क्षेत्र नेपालकै भूभाग हो भनेर विभिन्न सीमाविद्, परराष्ट्रविद् लगायतका बौद्धिक व्यक्तित्व र देशभक्त तथा वामपन्थी शक्ति एवम् पार्टीहरूले विभिन्न समयमा सप्रमाण आफ्ना अभिमतहरू प्रस्तुत गर्दै र आन्दोलनमा लामबद्ध हुँदै आएको कुरा सुस्पष्ट छ । यसरी अभिमत राख्ने र आन्दोलनमा लामबद्ध हुनेहरूमा अहिले सरकार सञ्चालन गरिरहेको पार्टीका कैयौं नेताहरू पनि पर्दछन् । नेपाल र अग्नेज-भारतका बीच सन् ...बाँकी ४ पेजमा

सम्पादकीय

देश बेचुवा ओली सरकार

ओली सरकारले आएको ८ महिनाभित्रै देशको करिब दश हजार वर्गकिलोमिटर भूमि भारतलाई दिएको खुलासा हुनआएको छ । राष्ट्रियताको नारा निकै चर्को रूपमा लगाएको र देश बचाउने प्रतिवद्धता जाहेर गरेको ओली सरकारले सरकार सञ्चालनको सुरुमै देश बेचन ईपीजी, एस्ओसी जस्ता संयन्त्रहरू बनाएर निकै धूर्त्यापूर्ण तरिकाले देशको भूमि विदेशीलाई हात लगाउने प्रपञ्चमा लागिरहेको छ ।

नेपालको क्षेत्रफल १,४७,१८१ वर्ग किलोमिटर रहेकोमा हाल १० हजार वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल ओली सरकारले भारतलाई सुम्पिने वाचा र प्रक्रिया अपनाइ सकेपछि हाल हाम्रो देश १,३७,००० वर्ग किलोमिटरको आकार र क्षेत्रफलमा खुम्चिन पुगेको तथ्यांकहरूले देखाएका छन् । भारतीय शासक वर्गले नेपाली भूभागमा निरन्तर सीमा अतिक्रमण गर्दै आउने र ओली सरकारले ती सबैको अनुमोदन र कार्यान्वयन गर्ने वाचाले यस्तो अवस्था सिर्जना हुन पुगेको हो । भारतीय पक्षद्वारा सीमा अतिक्रमणका घटनाहरू नेपालका एक्काईस जिल्लाहरूका त्रिहतर ठाउँमा भएका छन् । यी अतिक्रमित जिल्लाहरू भारतसँगै सीमा जोडिएका जिल्लाहरू रहेका छन् । नेपालका अतिक्रमित भूभागहरूमा कालापानी, लिपुलेक, लिम्पियाधुरा, सुस्ता, प्यारानाला, भादानाला, ठोरी, महेशपुरहुँदै पूर्वको पशुपतिनगरसम्म रहेका छन् । आज यी देशको राष्ट्रिय सार्वभौमिकता र अखण्डताका लागि गम्भीर चुनौती बनेर उभिएका छन् ।

संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालयले पनि यसलाई स्वीकार गरेको छ । तर यसको बारेमा केही पनि बोलेको छैन । गुमेका यी भूभागहरू फिर्ता गरिन्छन् वा सदाका लागि भारतलाई सुम्पिन्छन् ओली सरकार र यसका मन्त्रालयहरूले कुनै आधिकारिक मुख खोलेका छैनन् । संघीय मामिला शाखा आफैले भारतद्वारा गायब पारिएको भूभागहरू विनाको नेपालको नक्सालाई आफूना आधिकारिक प्रकाशनहरूमा प्रकाशित गरिरहेको छ । सबैभन्दा बढी अतिक्रमित भूभाग भनेको लिम्पियाधुरादेखि कालापानीसम्मको एक विसाल क्षेत्र रहेको छ । त्यो भूभागको मात्र करिब ३७,००० हेक्टर वा ३१० वर्ग किलोमिटर भन्दा बढी क्षेत्रफल रहेको छ ।

नेपालको गुमेका यी भूभागका विषयलाई लिएर नेपालका सीमाविद्, परराष्ट्रविद्, राष्ट्रवादी, बौद्धिक व्यक्तित्वहरूका साथै वामपन्थी तथा क्रान्तिकारी पंक्ति तथा पार्टीहरूले निरन्तर विरोध, अन्तरक्रिया तथा प्रदर्शनका कार्यक्रमहरू गरिरहेका छन् । गुमेको सीमा र भूभागहरूको ठोस प्रमाणहरूसहित नेपाल सरकारसमक्ष आफ्ना विचार तथा मागहरू राख्दै आइरहेका छन् । तर ओली सरकार कनमा तेल हालेर बसेको छ । अतिक्रमित सीमा तथा भूभागहरू गायब गरिएका नक्सा र पठनपाठनका सामग्रीहरू यथावत् कायम गरेको छ ।

तात्कालीन ब्रिटिश-इण्डिया र नेपालका बीचमा सन् १८१६ मा गरिएको सुगौली सन्धिमा नेपाललाई पूर्व मेची र पश्चिमको कालीका बीच अवस्थित सार्वभौम भूभागका रूपमा व्याख्या गरिएको छ । तर यसैलाई क्रमशः आधार बनाउँदै र अतिक्रमण गर्दै भारतले एकपछि अर्को गरी सन्धिभङ्गताहरू गर्दै आएको छ । यीमध्ये सबैभन्दा खतरनाक सन्धि सन् १९५० को हो । यही सन्धिसहित त्यपछि भएका सबै असमान सन्धिभङ्गताहरू कार्यान्वयन गर्ने भनी वर्तमान प्रम ओलीले दिल्लीमा कसम खाएर आएपछि हालसम्म अतिक्रमित नेपालका सीमा तथा भूगोलहरू भारतभित्रको सीमामा पारेर नेपालको सीमाना साँघुर्याइएको छ ।

आज हामी सबै राष्ट्रिय स्वाभिमान तथा देशभक्त नेपालीहरूका लागि सीमा अतिक्रमण तथा सार्वभौमिकताको प्रश्न अत्यन्तै संवेदनशील बनेर आएको छ । यो घडीमा संपूर्ण देशभक्त, राष्ट्रवादी, क्रान्तिकारी, वामपन्थी तथा प्रगतिशील शक्तिहरू एकताबद्ध भई देशको राष्ट्रिय स्वाधीनता तथा सार्वभौमिकताको रक्षाका खातिर जनआन्दोलन उठान गरी दृढ संकल्पसहित अधि बदन जरुरी छ ।

लेखकहरूमा अनुरोध

- यस वर्गदृष्टि साप्ताहिक तथा मूलबाटो डटकमका लागि लेख/रचना पठाउँदा एक हजार शब्दमा नबढाइकन आफ्नो लेख/रचना पठाइदिनु हुन,
- कम्प्युटर टाइप गरी पठाउँदा शुक्रबारसम्म र हस्तलिखित पठाउँदा बुधबारसम्म पत्रिकाको कार्यालयमा वा इमेलमा पठाइदिनु हुन,
- सक्नेसम्म छोटो र सरल वाक्य प्रयोग गरिदिनु हुन हार्दिक अनुरोध छ ।

सम्पादन विभाग, वर्गदृष्टि मिडिया

परिवर्तनको सम्वाहक

मूलबाटो

सत्यतथ्य निष्पक्ष खबर तथा विचारका लागि सधैं हेर्ने र पढ्ने गरौं ।

www.moolbato.com

ओली सरकारको सामन्तवादी चेहरा अन्त्यको आवश्यकता

२०६२ र ०६३ को जनआन्दोलन, दशवर्षे माओवादी जनयुद्ध, विभिन्न जनजाति आन्दोलन, मधेस आन्दोलनआदिका दौरानमा पनि समय समयमा बाहिर आएको नेकपा (एमाले) भित्रको ओली प्रवृत्तिको अहिलेको गणतन्त्र नेपालमा फेरि पुनर्जन्म भएको छ । २०६२र०६३को जनआन्दोलनका दौरानमा उनले व्यक्त गरेका गणतन्त्र विरोधी, धर्म निरपेक्षता विरोधी, संघीयता विरोधी अभिव्यक्तिहरू जे वास्तवमा सामन्तवादी चिन्तन र प्रवृत्तिका धरोहर हुन्, अहिले नेपालको संविधान २०७२ले स्थापित गर्न खोजेको दिशानिर्देशका विरुद्ध व्यवहारद्वारा निश्चित पार्ने काम उनी सरकारको नेतृत्व, त्यो पनि 'दुईतिहाई जनमत' मार्फत गर्न थालेका छन् । गणतन्त्रमा उनले गरिरहेका सबै व्यवहारहरू राजतन्त्रको भ्रष्टाचारको आउने गरी गर्न थालेका छन् । धर्म निरपेक्षताको त उनले खिल्ली नै उडाइएका छन् ।

परम्परागत हिन्दु धर्म नेपालको राजतन्त्रसित जोडिएको सवाल हो । ओली एउटा व्यक्ति नभई नेपालका सरकारका कार्यकारीणी प्रमुख हुन् । धर्म निरपेक्षताअनुसार सरकारका कार्यकारीणी प्रमुखको नाताले उनको जिम्मेवारी सरकारलाई कुनै पनि एउटा निश्चित धर्मको संरक्षकका रूपमा स्थापित गर्ने होइन । नेपालको राजतन्त्रले तात्कालीन नेपाल अधिराज्यको संविधानले व्याख्या गरे अनुसार उनी हिन्दु राजाका रूपमा जे गर्दथे त्यो उनकालागि ठिक थियो । उनले राजतन्त्रको नाममा त्यसो गरेको नेपाली जनतालाई मनपरेन र त नेपालको राजतन्त्रको अन्त्य गरेर २०६२-०६३को जनआन्दोलनले नेपालमा राजतन्त्रको अन्त्य र गणतन्त्र स्थापना गर्यो । तर गणतन्त्रको स्थापनापछि भएका सरकारहरूले नेपालको संविधान २०७२ ले स्थापित गर्न खोजेको दिशानिर्देश विपरीत विगतमा हिन्दुवादी राजतन्त्रले गरेका हरेक कार्यहरू गणतन्त्र नेपालका राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीले गर्दछन् ।

नेपालमा विगतमा रहेको एक जना राजा, उनका परिवार र उनका भाइभारदारहरूले जे गर्दथे अहिले राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीले मात्रै नभई प्रदेशका मुख्य मन्त्री र गाउँपालिकासम्मका अध्यक्षले गर्दछन् । विगतमा राजदरवार र सिंहदरवारमा रहेको सामन्तवादको दवदा अहिले गाउँसम्म संस्थागत हुँदै गएको छ । गणतन्त्रपछि सामन्तवाद भन मौलाएर गएको छ । २०७५ को विजया दशमीका दिनको टीका लगाउने नेपालीको परम्परालाई राष्ट्रपति र प्रधानमन्त्रीले भन सामन्तीकरण गर्न थालेको पाइयो । विगतमा राजाले दरवारबाट टीका थाप्ने समयदिएर सरकारका मन्त्री, सरकारका कर्मचारी

हुकुम्बहादुर सिंह

तथा सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू र आम जनसाधारणलाई राजाले टिका दिँदा जे जस्तो प्रचलन थियो हुबहु अहिलेका राष्ट्रपतिले कायम गरिन ।

यसमा अझ थप नयाँ ओलीले के गरे भने कहिल्यै नगरिएको प्रधानमन्त्रीले पनि टीका थाप्ने समयदिएर सरकारका मन्त्री, सरकारका कर्मचारी तथा सुरक्षा निकायका प्रमुखहरू र आम जनसाधारणलाई राजाले जस्तै बालुवाटारमा टीका लगाइदिए । यसो गरेर ओलीको लोकतन्त्र भित्रका सामन्तवादी चेहराहरू अहिले उद्घाटित भएको छ । नेपालको राजतन्त्र तत्कालिन संविधानले घोषणा गरेअनुसार चलेको अनुभूति थियो । तर ओली सरकारले त नेपालको संविधान २०७२लाई नै एउटा कागजी खोस्टा बनाइदिएको छ । राजतन्त्र भनेको सामन्तवादको प्रतीतिमूलक संस्था हो, त्यसैले उसको काम सामन्तवादका मूल्य मान्यतालाई संरक्षण गर्ने, तिनको कार्यान्वयन गर्ने हो तर ओली आफूलाई गणतन्त्रको प्रधानमन्त्री भन्ने, धर्म निरपेक्षताको संविधानको कार्यान्वयन गर्ने जिम्मेवारी लिने तर व्यवहारमा आफूलाई नेपालको राजाको रूपमा स्थापित गर्नेखालका काम र व्यवहार गर्ने ? यो कस्तो गणतन्त्र र धर्मनिरपेक्षता हो ओलीको र भण्डारीको ?

नेपाली जनता त अहिले सिंहदरवारमा र राष्ट्रपति भवनमा नेपाली जनताका छोराछोरी नभई राजमहाराजा र रानी बडामहाराजनी देख्दै छन् । हो उनीहरूलाई त्यसो गर्ने अधिकार त्यस बेला हुन्छ, जब उनीहरूले नेपालको संविधान २०७२ लाई खारेजगरी नेपाल अधिराज्यको संविधान निर्माण गरेर त्यसमा दुईतिहाई मत ल्याउनु

पर्ने हो । के त्यसो गर्ने हिममत राख्छन् ? ओली र भण्डारीको काम विगतमा राजाले गरेको कामको निरन्तरता गर्ने भनेर नेपाली जनताले उनीहरूलाई त्यहाँ पुऱ्याउका पटककै होइन, फेरि उनीहरूले नेपाल कम्युनिष्ट पार्टीका सदस्यहरू हुन, अनि त्यो पार्टीले के को लागि आफूलाई नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी भन्ने गर्दछ, जसले आफ्नै पार्टी सदस्यहरूले नेपालमा सामन्तवादको पुनर्स्थापना गर्ने खालका व्यवहार क्रियाकलाप गर्दा पनि उनीहरूसित एउटासम्म प्रश्न सोध्न सक्दैन, बरु त्यसका नेताहरू र कार्यकर्ताहरूले उनीहरूका अगाडि विगतमा राजाका अगाडि जस्तै भूँडैमा घुडा टेकेर दुवै हातथापी टीका ग्रहण गरिरहेका छन् । नेपालको प्रशासनतन्त्र, प्रहरी, सेना र नेपालको न्यायालय विगतमा राजासित उनको छत्रछायाँ र जयजयकामा घुडा टेकेर र उनका अगाडि नाचन्, लम्पसार पर्न अभयस्त थिए र उनका लागि त्यो एउटा सहज हुन सक्ला र अहिले पनि सहजरूपमा गरिरहेका छन् ।

तर यी सबैका विरुद्ध परिवर्तनका लागि सहीदहरूको राग, उनीहरूको लामो त्याग, तपस्या, बलिदानको जगमा सरकारमा पुगेका र सामन्तको अन्त्यगरी देशमा उनकै शब्दमा पुँजीवाद हुँदै समाजवादको मार्गदर्क लामेहरूको यो कन्त विजोग अहिले हामी देख्न वाध्य भएका छौ । ओलीले अहिले गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता र संघीयताको मर्म र मूल्यमान्यतालाई जसरी खुम्च्याएर जसरी गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता र संघीयताको लागि बनेको नेपालको संविधान २०७२ को विरुद्ध लागिरहेका छन् । र नेपालमा सामन्तवादको अन्त्य नभई यसको सुदृढीकरणमा ओलीका यी अनगिन्त चेहराहरू राष्ट्रपति, उपराष्ट्रपति र अहिले उनका मन्त्रीहरू, सांसदहरू र सिंगो प्रहरी प्रशासन, सेना, न्यायालय आदिमार्फत अभिव्यक्त भइरहेका छन् । जसमा धर्म निरपेक्षता र संघीयताको मर्म र मूल्यमान्यता विपरीतको कार्यान्वयन र देशमा गणतन्त्र नभई ओलीवंशको उत्पत्तिको इतिहास लेख्ने अभियानमा उनका व्यवहारले पुष्टि गरिरहेका छन् । यसो गरेर यिनीहरूले नेपालको संविधान २०७२लाई एउटा कागजी खोस्टो बनाएका छन् ।

त्यसैले यो अवस्थाबाट देशलाई मुक्त गर्न सरकारमा गएका यी नव सामन्तहरू, राजाहरू, बडामहाराजनीहरू र नव भारदारहरूका अगाडि घुडा टेकेर टीका थाप्ने होइन बरु यिनका विरुद्ध सशक्त प्रतिरोधपूर्ण एउटा अर्को जनआन्दोलनको आवश्यकता छ । सही अर्थमा गणतन्त्र, धर्मनिरपेक्षता र संघीयताको पुनर्स्थापना र कार्यान्वयनको जस्तत छ ।

‘कोमा’ बाट फर्कदैन कांग्रेस

खगेन्द्र थपा

मुलुकमा के.पी.पी.के.को सरकार छ । राष्ट्रघात र जनघातले देश आक्रान्त छ । सीमा अतिक्रमण, बलात्कार, हत्या/हिंसा, महंगी, घुसखोरी, तस्करी र भ्रष्टाचार बढ्दो छ । तर सदनमा प्रतिपक्ष भनिएको कांग्रेस हिजोआज कतै देखिदैन/भेटिदैन । कांग्रेस सरकारमा, सदनमा, सडकमा कहिले छैन । प्रश्न उठ्छ-कहाँ छ त कांग्रेस ? सही जवाफ हो कांग्रेस 'कोमा' मा छ ।

हो, कांग्रेस 'कोमा' मा छ, यो कुरा कांग्रेसजन सबैलाई थाहा छ । कांग्रेसजनहरू अपेक्षा गर्दछन् : ओली सरकारको कुकृत्यमा र उसको पतनमा कांग्रेसको भला छ । त्यसैले, ओली सरकारले जति कुकृत्य गर्‍यो, त्यति चाँडो निको हुँदै जान्छ कांग्रेस । जति चाँडो सरकार पतन भयो, त्यति चाँडो उठ्छ कांग्रेस ! तर कांग्रेसी यो अपेक्षा मनको लड्डु घीउसँग खाने जस्तै हो । कतिपय चञ्चल भित्रको समस्याको समाधान त्यो चञ्चल विकास गरेर मात्र सम्भव हुन्छ, विनास गरेर होइन । समाजमा देखिएका समस्याहरूको समाधान समाजलाई अधि बढाएर मात्र सम्भव हुन्छ, समाजलाई पछाडि धकेलेर होइन । प्रतिक्रियावादी/पुनरुत्थानवादीहरू अधि बढ्ने, नयाँ ढंगले विकास गर्ने कुरामा विश्वास गर्दैनन् । देश र जनताको क्रान्तिकारी रूपान्तरण र विकासमा उनीहरूले सधैं प्रतिक्रिया जनाउने, पछाडि फर्कने र पुराना चिजहरूको पुनरुत्थानमा जोड दिने भएको कारण नै उनीहरूलाई प्रतिक्रियावादी पुनरुत्थानवादी भनिएको हो ।

सत्ताबाट फर्काएका वर्ग र व्यक्तिले पुनः सत्तामा फर्कने सपना देखिरहन्छन् । सपना देख्ने छुट सबैलाई हुन्छ । सपना देख्नु, चाहना राख्नु र अपेक्षा गर्नु अपराध होइन । हिजो राणा शासनको अन्त्य पश्चात आफ्नो कांग्रेसी शासनमा राणाहरूले कांग्रेसको पतन पश्चात पुनः राणाकै पालो भन्दथे र त्यसैमा जोड दिन्थे । तर कांग्रेसको पतन पश्चात समयले पंचायत ल्याइदियो, भले कांग्रेसभन्दा प्रतिगामी भएतापनि त्यो राणा शासन भन्दा एक कदम प्रगतिशील

थियो । ०४६ को जनान्दोलनले निरङ्कुश राजतन्त्रात्मक पंचायतको अन्त्य गर्‍यो, संवैधानिक राजतन्त्रात्मक संसदवादको आरम्भ भयो । त्यतिबेला पूर्वपंचहरू भन्थे संसदवादको पतन पश्चात फेरि पालो पंचायती निरङ्कुश राजतन्त्रकै हो ।

तर महान जनयुद्धको जगमा भएको जनान्दोलनले राजतन्त्रकै अन्त्य गर्‍यो । राजतन्त्रको अन्त्य पश्चात जनता जनागणतन्त्रको स्थापना चाहन्थे, तर महान जनयुद्ध र जनान्दोलनका केही निष्पत्तिकै नेताहरूको गद्दारीका कारण मुलुकमा जनगणतन्त्र होइन, सामान्य गणतन्त्र स्थापना भयो । यो सामान्य गणतन्त्रको पनि अन्त्य अवश्यम्भावी छ । पुनरुत्थानवादीहरू यसको अन्त्य पश्चात निरङ्कुश राजतन्त्रको पुनर्स्थापना चाहन्छन् । प्रतिक्रियावादी यथास्थितिवादीहरू यही सामान्य गणतन्त्रको निरन्तरता चाहन्छन् र त्यही सपना देख्छन् । क्रान्तिकारीहरू यसको अन्त्य पश्चात जनागणतन्त्रको स्थापना चाहन्छन् र त्यसको निमित्त अधि बढ्छन् ।

ओली सरकारको पतन अवश्यम्भावी छ । ओलीको पतन पश्चात 'कोमा' मा रहेको कांग्रेस उठेर मात्रै पानीबिनाको माछी भै भएको छ । यो अवस्थामा सत्तामा गडबडी देख्ने बित्तिकै कांग्रेसले आफ्नो सत्तारोहणको सपना देख्नु अस्वभाविक होइन । ओलीको यही गतिविधि रहेमा कमसेकम अहिले यही परिस्थिति मै र बढी से बढी अर्को चुनाव पछिको सरकारमा कांग्रेस उक्लिन कुरामा कांग्रेसजन दुक्क देखिन्छन् । तर सत्तामा बसेर कांग्रेसले गरेका देश घात र जनघातका कैयौं प्रमाणहरू जनताका खल्लिमा सुरक्षित छन् । अर्को कुरा, पछाडि फर्केर होइन, अगाडि बढेर समस्याका समाधान खोजिनु पर्दछ । ओलीको विकल्पमा कांग्रेस ल्याउनु र आउनु भनेको देशलाई पछाडि फर्काउनु हो । ओलीको विकल्प कांग्रेस सोच्नु पश्चातमा सोच हो, देश समाजलाई पछाडि धकेल्नु हो । विनास गर्नु हो । विनास, पश्चातमा, यथास्थितिवाद र पुनरुत्थानवाद समस्याको समाधान होइनन् । कांग्रेस पुरानो सडगलेको प्रतिक्रियावादी पार्टी हो, कांग्रेसलाई ओलीको विकल्प रोक्नु यथास्थितिवाद मात्र होइन, पुनरुत्थानवाद पनि हो ।

के.पी.-पी.के को पार्टी

नवप्रतिक्रियावादी पार्टी हो, त्यो पार्टीबाट नै ओलीको विकल्प खोज्नु यथास्थितिवाद हो । यथास्थितिवाद परिवर्तनको बाधक हो । ओलीको ठाउँमा कांग्रेस, कांग्रेसको ठाउँमा पंच गर्दै पछाडि फर्कदै गर्दा हामी १०४ वर्षे जहाँनिया शासनसम्म पुग्ने निश्चित हुन्छ । के हामी पुन चाहेको ठाउँ त्यही हो ? अवश्य होइन । तसर्थ, ओलीको विकल्प प्रतिगमनमा होइन, अग्रगमन खोज्नु पर्दछ । विनासमा होइन, विकासमा खोज्नुपर्दछ । पछाडि होइन, अगाडि खोज्नु पर्दछ । यथास्थितिमा होइन, परिवर्तनमा खोज्नु पर्दछ । सारमा विकल्प ओली भन्ने एउटा पात्र र उसको सकारको होइन, सिंगो प्रतिक्रियावादी संसदीय व्यवस्थाको खोजिनु पर्दछ । अर्को शब्दमा संसदीय व्यवस्था अन्तर्गतको सरकार, व्यक्ति परिवर्तन होइन, प्रतिक्रियावादी संसदीय व्यवस्थाको नै खारेजी गर्नु पर्दछ । र, त्यसको ठाउँमा नयाँ जनवादी व्यवस्था स्थापना गर्नु पर्दछ ।

कांग्रेस २००७ को संघर्षमा तत्कालिन सत्ता र शासनका विरुद्ध लड्ने संघर्षशील शक्ति थियो । ०१७ देखि ०३६ हुँदै ०४६ सम्म केवल बहुदलको निमित्त मात्रै भए पनि निरङ्कुश पंचायती सत्ताको विरुद्ध लड्ने सामान्य परिवर्तनकारी शक्ति थियो । र उ आमूल परिवर्तनकारी आन्दोलनको मित्र शक्ति थियो । तर ०४६ देखि ०५२ हुँदै आजपर्यन्त समयको गतिशीलतामा कांग्रेसले गति लिन सकेन । समाज विकासको नियम तथा देश र जनताको आमूल परिवर्तनको चाहनालाई उसले बुझ्न सकेन । बरु सामन्त, दलाल र नोकरशाही पुँजीपति वर्गको शासन/सत्ताको उ रक्षाकवच बन्यो । अतः कांग्रेस नेपाली क्रान्तिको दुस्मन शक्ति बन्यो ।

समय, परिस्थिति तथा आन्दोलनको आवश्यकतामा पार्टी, संगठनहरूको जन्म र बिघटन हुन्छन् । कुनै पनि पार्टी संगठनले एउटा निश्चित वर्गको प्रतिनिधित्व गर्दछ । निश्चित वर्गको प्रतिनिधि पार्टी संगठन रूपमा जेजस्ता र जेजति देखिए पनि सारमा अन्ततः एउटै र एकीकृत हुन्छन्, सामन्त दलाल र नोकरशाही पुँजीपति वर्गको पुरानो प्रतिनिधि पार्टी हो कांग्रेस । नेपाली जनताले गरेको ००७ को सशस्त्र संघर्षको कांग्रेसले नेतृत्व गर्‍यो । ०३६, ०४६ र ०६२/०६३ को जनान्दोलनमा यसले विशेष भूमिका निभायो, त्यो समयको माग थियो । अहिले समय धेरै अधि बढेको छ, परिस्थिति बदलिएको छ, तर कांग्रेस हिजो जहाँ थियो, आज

पनि त्यही छ । उसको सोच, चिन्तन, कार्यशैली र कार्यदिशा हिजो जेजस्तो थियो, आज पनि उही र उस्तै छ । यसर्थ, कांग्रेसले अबको आन्दोलनको नेतृत्व गर्न सक्दैन । कांग्रेस सडिग्रस्त, थोत्रो र जीर्ण भएको छ, तर समस्या नयाँ छन ।

यसर्थ, नयाँ परिस्थितिको सामना गर्न पुरानो कांग्रेसले नसक्ने भएपछि आफ्नै वर्गले कांग्रेसको साथ छोडेको छ । स्वदेशका सामन्त, दलाल र नोकरशाही पुँजीपति वर्गले पुरानो कांग्रेसको साथ छोडेर नयाँ कांग्रेस (नेकपा) गठन गरेको छ । नयाँ समस्याहरूसँग जुध्न र नयाँ भ्रम सिर्जना गरेर नेपाललाई थप लुट्ने माध्यम बनाउन पुरानो कांग्रेस अयोग्य देखेपश्चात् विदेशी प्रभुहरूले पनि नयाँ कांग्रेस (नेकपा) लाई नै आफ्ना नयाँ दलाल चयन गरिसकेका छन् । यो अवस्थामा अब 'कोमा' मा रहेको कांग्रेस के गर्ला ? यो प्रश्न न्यायप्रैमी ईमानदार तथा देशभक्त कांग्रेसजनको निमित्त चिन्ताको प्रश्न हो । यो विषय सर्वसाधारणको निमित्त विज्ञासा र कौतुहलताको विषय पनि हो । अवश्य यो अवस्थामा कांग्रेसको निमित्त सम्भव र असम्भव चारवटा बाटा छन् ।

प्रथमः आफूलाई शीरेरेखि पैतालामम्म रूपान्तरण गरेर, टाउकाले टेकेर पश्चिम हिँडेको मान्छे खुल्ला टेकेर पूर्व हिँडे भै हिँड्नु अर्थात् सर्वहारा वर्गको प्रतिनिधि पार्टी र नेता बन्ने । यो बाटो व्यक्तिगत रूपमा इमान्दार, न्यायप्रैमी, उत्पीडित तथा देशभक्त कांग्रेसजनहरूको निमित्त सम्भावनाको बाटो हो । क्रान्तिकारी कम्युनिष्ट आन्दोलनका थुप्रै दिग्गज नेताहरू विगतमा रूपान्तरित भएर कांग्रेसबाट यसरी नै आएका छन् । पुष्पलाल, मोहनविश्वकर्मा, निर्मल लामा लगायत सयौं यस्ता उदाहरण हामीसँग छन् । तर संस्थागत रूपमा यो बाटो कांग्रेसको निमित्त लगभग असम्भव छ ।

द्वितीयः नयाँ कांग्रेस (नेकपा) मा समाहित हुने । व्यक्तिगत स्वार्थ र लाभ हानीको कुरा मिलेको खण्डमा सिद्धान्त, विचार, लक्ष्य, उद्देश्य, रणनीति, कार्यनीति एउटै भएकोले यो सम्भावनाको बाटो हो । नयाँ नीति, नेता, विचार, दृष्टिकोण, सिद्धान्त, कार्यक्रम, कार्यशैली, कार्यदिशा, कार्यनीति र रणनीतिको विकास नगर्ने केवल इतिहासको ब्याजबाट मात्रै पार्टी चलाउने दुस्साहस गरेमा यो पनि सम्भावनाको बाटो हो । चतुर्थः पार्टी बिघटन गर्ने । कांग्रेसको वर्तमान गतिविधि हेर्दा सबैभन्दा बढी सम्भावना बोकेको बाटो यही हो । यो सम्भावना यथार्थ साबित भयो भने सुनिश्चित छ 'कोमा' बाट फर्कदैन कांग्रेस ।

सीमा...

सोच बनाइए पनि हालका लागि यो वैचारिक रूपमा अलि बढी केन्द्रित गरिएको बताए । प्रतिक्रियावादीहरूले क्रान्तिकारीहरूलाई वैचारिक तथा भौतिक रूपमा चरितरेखाबाट आक्रमण गरिरहेकाले त्यसको प्रतिरोधका लागि गरिइरहेका तयारीहरूमध्ये यो सबैभन्दा ठूलो वैचारिक तयारी रहेको बताउँदै उनले क्रान्तिकारीहरू ती प्रतिक्रियावादीहरूभन्दा श्रेष्ठ बन्नुपर्ने आवश्यकता आफ्नो कुरामा जोड दिएका थिए ।

सञ्चालक तथा केन्द्रीय स्कुलिङ विभागका सदस्य हस्तबहादुर केसीले स्कुलिङलाई व्यवस्थित गर्ने, विचारानुसार बुझाइमा एकरूपता ल्याउन यो कार्यक्रम चलाइएको भन्दै पार्टी संगठन सुदुरीकरण तथा जनपरिचालन अभियानको अन्त्य हुनलाग्दाको अवस्थामै यसलाई जोडिएको कुरामा जोड दिएका थिए ।

कार्यक्रमका अतिथिहरूमा क्रान्तिकारी माओवादीका महासचिव मोहनवैद्य 'किरण', देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चाका अध्यक्ष सीपी गजुरेल, स्थायी समिति सदस्य रामसिंह श्रीस, केन्द्रीय स्कुलिङ विभागका अध्यक्ष परि थापा, पीवीएम सीताराम तामाङ, ईन्द्रमोहन सिन्देल 'वसन्त', सल्लाहकार ओम गुरुङ, बुद्धिजीवी अध्यक्ष हुकुम बहादुर सिंह, प्राध्यापक जगदीशचन्द्र भण्डारी लगायतका जिम्मेवार नेताहरू रहेका थिए ।

नेकपा...

क्षितिजसहित सुदुरपश्चिम प्रदेश सदस्य तथा कंचनपुर जिल्ला सेक्रेटरी क. बिक्रान्त, बझाङ जिल्ला सेक्रेटरी क. गौरव सिंह र अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रिय नेता तथा प्रदेश संयोजक रामबहादुर महारा लगायत रहेका थिए ।

उद्घाटन सत्रको पहिलो चरण सिद्धिएपछि सबै प्रतिनिधि तथा पर्यवेक्षकको उपस्थितिमा सम्मेलनको बन्द सत्र सुरु भएको थियो । बन्द सत्रमा प्रवेश गरेपछि अध्यक्ष मण्डल निर्माण गरी आयोजक समिति बिघटन भएको घोषणा अध्यक्ष मण्डलले गरेको थियो । बन्द सत्रमा क. लालकिरणले "यथास्थितिको क्रम भङ्ग नै आजको अनिवार्य आवश्यकता" नामक शीर्षकको राजनीतिक प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । वृहत् छलफल र सुभाषपछि उक्त प्रतिवेदन पारित गरिएको थियो । प्रतिवेदन पारित

भएपछि क. लालकिरणको नेतृत्वमा २१ सदस्यीय जिल्ला समिति निर्वाचित गरिएको थियो ।

नव निर्वाचित कमिटीलाई प्रशिक्षण तथा निर्देशन दिँदै प्रमुख अतिथि तथा अतिथिहरूले राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविका समस्याहरू र ती समस्याहरूलाई लिएर गरिइँदै आएका संघर्षका कार्यक्रमहरूमाथि पर्याप्त प्रकाश पारेका थिए । अबका संघर्षका कार्यक्रमहरूबारे खाकाहरू प्रस्तुत गर्दै गरिने संघर्षका क्रममा जस्तोसुकै चुनौतीको सामना गर्न पनि आफूहरू तयार रहेको कुरामा जोड दिएका थिए ।

बधाइ तथा शुभ-कामनामन्तव्यको कार्यक्रम सकिएपछि नवनिर्वाचित सेक्रेटरी क. लालकिरणबाट प्रतिबद्धता मन्तव्य जाहेर गरिएको थियो । नव निर्वाचित सेक्रेटरीबाट उक्त ऐतिहासिक सम्मेलनलाई सफल पार्नका लागि अमूल्य सहयोग गर्ने सम्पूर्ण उद्योगी, व्यवसायी, व्यापारी, कार्यालय प्रमुखहरू, मजदुर, किसान, शिक्षक, विद्यार्थी, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, राजनीतिकर्मी, संघसंस्था, पत्रकार एवं सुरक्षा निकायलाई आभार प्रकट गरिएको थियो ।

बैंकहरूद्वारा...

देशका लागि धाँडो भएका छन् । यसभन्दा अघि जे पनि कांग्रेसका कारणले भएको भनी नयाँने ओली र उनको सरकारको संरक्षणमा हाल भ्रष्ट, तस्कर, दलाल, माफिया तथा विचौलियाहरूको बिगबिगी बढेकाले माकिएको देशको अर्थतन्त्र तीब्रतामा धरासायी हुँदै गएको छ । स्वदेशी उत्पादन, प्रवर्द्धन, स्थानीय अर्थतन्त्रको उन्नतिको लागि योजना तथा कार्यक्रमहरू पनि केही तय गरिएका छैनन् ।

हुँदा हुँदा त साना किसान तथा व्यवसायीहरूले लिने ऋण पनि बैंकले नदिने भएपछि बचेबुचेको देशको अर्थतन्त्र चौपट हुने स्वतः छ । हालसम्म पञ्चायतकालीन त्रिवर्षीय तथा पञ्च वर्षीय योजनाहरू खडा गरिदिएको आर्थिक जगले केही काम गरेको थियो । यो पनि अबदेखि कागजमा देखने निरन्तरता बाहेक व्यवहारमा केही बाँकी नै छैन ।

यो वित्तिय संकटले उद्योगी तथा व्यवसायीका साथै किसानहरूले पनि ऋणालिएर आन्तरिक उत्पादनमा गर्न सक्ने उत्पादन वृद्धि र त्यसको

निर्यातका कमी ल्याई देशलाई आर्थिक टाट पल्टने अवस्थामा पुऱ्याउने छ ।

मुस्लिम...

सांगठनिक तथा अन्य तयारीहरू पनि एकसँगै अघि बढाउने निर्णय लिइएको छ । जसअनुसार असोज-कार्तिक महिनामा देशव्यापी संगठन विस्तार तथा जनपरिचालन, मंसिर महिनाभर जिल्ला समितिहरूको गठन, पुनर्गठन र भेला तथा पौष-माघ दुई महिनामा स्थानीय तथा प्रदेश समितिहरूको गठन, पुनर्गठन तथा भेला गरिने छ ।

स्थानीय तथा प्रादेशिक समितिहरूको पुनर्गठन तथा भेला सकिएपछि केन्द्रीय समितिको निर्णय मुताबिक रूपदेहीको भैरहवामा मोर्चाको केन्द्रीय भेला सम्पन्न गरिने बताइएको छ ।

नक्कली...

लागि स्मरणपत्र दिने र अनुगमन गर्ने अभियान चलाइरहेको छ ।

मोर्चा र लिगले दोस्रो चरणको रूपमा कार्तिक १५ गते काठमाडौंका अन्य नगरपालिकाहरूमा अनुगमन तथा स्मरण पत्र बुझाउने कार्यक्रम तय गरेको छ । अनुगमन अभियानमा पार्टीका केन्द्रीय नेताहरूलगायत देजमो र क्रान्तिकारी युवा लिगका नेता कार्यकर्ताहरूको सहभागिता रहेको छ । नक्कली नक्सा प्रयोगका विरुद्ध अनुगमन टोलीले कालो भण्डा, व्यानरसहित कालापानी क्षेत्र भएको सक्कली नेपालको नक्सा समेत प्रदर्शन गर्दै आएका छन् ।

राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाका ज्वलन्त सवालहरूमा मोर्चा र लिगले निरन्तर विरोध प्रदर्शन गर्दै आएका छन् । असोज २३ गते मात्र दुवै संगठनको संयुक्त आयोजनामा कालो काठमाडौंमा वृहत् मार्चपास तथा विरोध सभा गरिएको थियो । विरोध सभालाई देशभक्त जनगणतान्त्रिक मोर्चा, नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष सीपी गजुरेलले सम्बोधन गरेका थिए भने मार्चपासमा सयौं नेता कार्यकर्ताहरूको सहभागिता रहेको थियो । कालो टि-सर्ट, भण्डा र व्यानरसहित प्रदर्शन गरिएको कालो मार्चपास शान्तिबाटिकाबाट सुरु भई बागबजार, पुतलीसडक, पद्मोदय मोड, प्रदर्शनीमार्ग, सुन्धरा, न्यूरोड, इन्द्रचोक, असन हुँदै शान्तिबाटिकामा पुगेर विरोधसभामा परिणत भएको थियो ।

बरिष्ठ...

अखिल नेपाल जनसंस्कृतिक महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष ईश्वरचन्द्र ज्ञवाली, नेपाल राष्ट्रिय प्राध्यापक संगठनका अध्यक्ष प्रा.डा. जगदीश चन्द्र भण्डारी, क्रान्तिकारी माओवादीका केस शारदा महत लगायतका नेता कार्यकर्ता तथा पत्रकारहरू पशुपति आर्यघाट पुगेका थिए । क्रान्तिकारी माओवादीका नेताहरूले हुमागाईंको पार्थिव शरीरमाथि पार्टीको भण्डा ओढाएर श्रद्धाञ्जली अर्पण गरेका थिए । पत्रकार हुमागाईं क्रान्तिकारी माओवादी काठमाडौंका सदस्य समेत रहेका थिए ।

यसैबीच, क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघ र देजमो काठमाडौंले छुट्टाछुट्टै वक्तव्य जारी गरी हुमागाईंको निधनप्रति गहिरो दुःख व्यक्त गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गरिएको छ ।

क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघका केन्द्रीय अध्यक्ष इन्द्र राउतले जारी गरेको वक्तव्यमा भनिएको छ, "करिब चार दशकदेखि निरन्तर पत्रकारिता पेशामा आबद्ध रही जनपक्षीय पत्रकारिता तथा आमूल परिवर्तनको आन्दोलनमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउँदै आउनुभएका बरिष्ठ पत्रकार तथा क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघका केन्द्रीय सल्लाहकार/काठमाडौं जिल्ला संयोजक, नेपालभूमि साप्ताहिकका संस्थापक सम्पादक, वर्गदृष्टि साप्ताहिकका स्तम्भकार तथा साहित्यकार रामचन्द्र हुमागाईंको ६५ वर्षको उमेरमा निधन हुन पुगेको छ । कलेजो रोगको उपचार गराइरहुनु भएका उहाँको आज दिउसो ३ : ५० मा सानेपास्थित जेष्ठ नागरिक केयर होममा निधन भएको हो । उहाँको निधनले हाम्रो संगठनलाई स्तब्ध तुल्याएको छ । उहाँको निधनबाट हाम्रो संगठनका साथै जनपक्षीय पत्रकारिता तथा आमूल परिवर्तनको आन्दोलनमा अपुरणीय क्षति हुन पुगेको छ । चौतर्फी अवसरवाद र प्रतिक्रियावादको घेराबन्दीका बीच पनि आफूलाई क्रान्तिकारी तथा जनपक्षीय पत्रकारिता आन्दोलन एवम् आमूल

परिवर्तनको धारामा जीवन समर्पण गर्नुभएका रामचन्द्र हुमागाईंप्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै हामी भावपूर्ण श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं । र, यस दुःखद् घडीमा उहाँको निधनबाट शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।"

यसैबीच, पत्रकार हुमागाईंको श्रद्धाञ्जली सभा कार्तिक १६ गते इच्छुक प्रतिष्ठानको हल, घंटेकुलो, काठमाडौंमा गरिने भएको छ । क्रान्तिकारी माओवादी र देजमो काठमाडौं जिल्ला कमिटी, क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघ केन्द्रीय समिति र इच्छुक प्रतिष्ठानको संयुक्त आयोजनामा श्रद्धाञ्जली कार्यक्रम गरिने भएको छ । कार्यक्रम दिनको १२ बजे राखिएको आयोजकहरूले जनाएका छन् ।

माओले...

! उपसर्गका रूपमा रहेको 'महा' शायद साभा परेर पनि हुनसक्छ, धेरैले घोप्टिएर टीका थापे । घुँडा टेकेर आशिष मागे । यसले नेपोलियन बोनापार्टको ताजा स्मरण गराएको छ । राजतन्त्र विरुद्धको लडाइँमा जीवन अर्पेका बोनापार्ट आफैले पछि आफूलाई सम्राट घोषणा गरेका थिए । आफूले आफैलाई राजा बनाएका थिए ।

एउटा कथा पनि छ नेपाली समाजमा । एकजना स्थानीय भूरेटाको राजाका विरुद्धमा एकजना जनताको छोरोले सारा गाउँ उठाएर विद्रोह गरेर राजालाई काटेछ । तर काटिएको राजा भूँइमा छटपटाउँदै गर्दा त्यो विद्रोही 'नायक' श्रीपेच लगाई काटिएको राजाको सिंहासनमा बसेर 'ए साथीहरू हेर, मलाई कतिको सुहाएको छ, म कस्तो देखिएको छु ?' भनी प्रश्न गर्दा एकजनाले जवाफ दिएछ- 'अधिको राजाभन्दा पनि राम्रो । अधिको बूढो थियो अहिलेको त भर्खरको तन्नेरी !'

कुरा यही हो । नेपालमा सबैलाई राजा हुने रहन्छ । दुईतिहाइ प्राप्त राजा ! संघीय राजा ! प्रदेशका राजा ! गाउँपालिकाका राजा ! नगरपालिकाका राजा ! उठायो कर खायो खाजा ! राजाले गद्दीमा बसेर टीका

लगाइदिने र टीका छर्कीदिने गर्दछन् । त्यो भन्दा बढी उनले घुँडा टेकाएर टाउकोमाथि हात राखेर आशिर्वाद दिन्छन् । अहिले पनि भयो यस्तै किनकि यो संस्कारको कुरा हो । प्रम केपी ओली दिल्ली गएर सन् १९५० लगायतका सबै असमान सन्धिसंभौता कार्यान्वयन गर्नु भनी घुँडा टेकेर आशिर्वाद थापी आउँछन् । यो परम्परादेखि चलि आएको कुरा हो । हाम्रो गौरवपूर्ण संस्कार हो । राष्ट्रपति वा प्रधानमन्त्री हुनु भनेको गणतन्त्रको राजा त हो । राजाकै ठाउँमा बसेका छन् । मानिसको सोच, चिन्तन, आचार, व्यवहार सित्तैमा बदलिने कुरा पनि त होइनन् नि त ?

मान्छेले खिल्ली उडाउँछन् । माओले चीनमा किन चलाएको होला यो 'सर्वहारा संस्कृतिक क्रान्ति' भन्ने जात ? सांस्कृतिक रूपान्तरण वा क्रान्तिको के त्यति सारहो महत्व रहेछ र हो ? ओलीदाहालको राज्यमा जस्तो महामहिम राष्ट्रपतिले घुँडा टेकाएर शरण र चरण दुबैमा पारेर, गाथगादी बचाएर समाजवाद निर्माणको दिशामा टीका लगाई हँके त भइ हाल्यो ।

अर्को कुरो, यो संस्कार संस्कृति त राजा रामचन्द्रले चलाएका हुन् । राजाले चलाएको संस्कृति राजा फालेर गणतन्त्र ल्याउने र ल्याएकाहरूले किन मान्नु पर्‍यो ? जनताको संस्कृति मान्ने हुन र ? गणतन्त्र भनेको जनताको राज भनिन्छ त । कि यो नाटक हो ?

तेस्रो कुरा, रावणलाई मोरे श्रीलंकामा दलाल विभीषणको राज्य खडा गरिदिएका रामले चलाएको संस्कार किन आर्शिकरण गर्नु पर्यो त ? गणतन्त्रलाई आदर्शिकरण गर्ने कि सामन्तवाद र राजतन्त्रलाई ? गणतान्त्रिक संस्कार निर्माण र आदर्शिकरण गर्ने कि राजतन्त्रात्मक सामन्ती संस्कार ?

दश वर्ष जनयुद्ध लडेका पुस्पकमल दाहाल त 'हाम्रो सामाजीकरण नै भएन' भन्दै दाहिने देब्रे दुबै हातले टीका मुखेर निधारभरि घसिँरहेका थिए । अब उनको सोसलाइजेसन पहाडको छुपेमा पुग्यो कि जस्तो छ ।

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

दिपेश बिडारी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

खनियाबास गाउँपालिका कार्यालय परिवार, धादिङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

भीमप्रसाद ढुंगाना
नगर प्रमुख

मनराज भण्डारी
उपप्रमुख

नीलकण्ठ नगरपालिका परिवार
धादिङ

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म : २०१०/०३/०५

मृत्यु : २०७५/०७/०८

स्व. रामचन्द्र हुमागाईं

क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघका केन्द्रीय सल्लाहकार तथा काठमाडौं जिल्ला संयोजक, नेपाल भूमि साप्ताहिकका संस्थापक सम्पादक तथा वर्गदृष्टि साप्ताहिकका स्तम्भकार रामचन्द्र हुमागाईंको असामयिक निधन भएको यस दुःखद घडीमा हुमागाईंप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दै शोकसन्तप्त परिवारजनप्रति हार्दिक समवेदना प्रकट गर्दछौं ।

वर्गदृष्टि साप्ताहिक परिवार
क्रान्तिकारी पत्रकार महासंघ केन्द्रीय समिति

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

जन्म : २०३६/०३/१८

मृत्यु : २०७५/०६/२१

स्व. सरस्वती श्रेष्ठ

अखिल नेपाल क्रान्तिकारी अटो मजदुर संघको केन्द्रीय उपाध्यक्ष सुन्दर श्रेष्ठको माइली बुहारी सरस्वती श्रेष्ठको क्यान्सर रोगबाट असामयिक निधन भएकोले दिवंगत आत्माको चीरशान्तिको कामना गर्दछ ।

अखिल नेपाल क्रान्तिकारी ट्रेड युनियन महासंघ, भक्तपुर जिल्ला समिति

सीमा...

१८१६ को सुगौली सन्धिमा नेपाललाई पूर्व मेची र पश्चिमको कालीका बीच अवस्थित भनेर सीमाङ्कन गरिएको छ। पश्चिमको काली भनेको दार्चुला जिल्लाको लिम्पियाधुरा क्षेत्रमा मुहान भएको नदी हो। सुगौली सन्धिअघि तथा त्यसपश्चात् पनि विभिन्न नक्साहरूमा यही कुरा उल्लेख गरिएको छ र चीन लगायतका विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय मुलुकहरूले पनि यही कुरा बताएका छन्। परन्तु सन् १८५६ यता अंग्रेज-भारतद्वारा अनेकौं छलछाम गरी लिम्पियाधुराबाट बग्ने महाकाली नदीको कुटीर्यक्ति र लिपुलेक पश्चिमतिरको खार्यक्ति अर्थात् लिपुखोलालाई काली नदी भनेर भ्रम सिर्जना गरियो। अनि अंग्रेज फर्किएपछि भारतले लिपुलेक नजिकै कालीको मूर्ति बनायो र त्यहीँनेरको खोल्सालाई काली नदी भनेर थप भ्रम पैदा गर्‍यो। यसै क्रममा सन् १९५२ तिर भारतले लिम्पियाधुरासँगको कालापानी क्षेत्रलाई नेपालको कृत्रिम नक्सा बनाइदियो। नेपालको नापी विभागले पनि त्यसैलाई आधार मानी नेपालको नक्सा तयार पारेको थियो भने कुरा बारम्बार चर्चामा आइरहने गर्दछ। अहिले पनि इन्टरनेटहरूका साथै विभिन्न सरकारी कार्यालयहरूमा टाँगिने नक्सामा कालापानी क्षेत्रलाई हटाइएको पाइएको छ। इपीजी (प्रबुद्ध व्यक्ति समूह) को प्रतिवेदनमा पनि त्यही नक्कली नक्सा राखिएको त छैन ? गम्भीर चासोको विषय बनेको छ।

वस्तुतः नेपालका सच्चा देशभक्त, जनतान्त्रिक तथा वामपन्थीहरूले कालापानी क्षेत्रलाई नेपालकै भूभाग हो भनेर दृढतापूर्वक आवाज उठाउँदै र संघर्ष

गर्दै आएका छन्। यहाँ एउटा स्मरणीय कुरा के छ भने सन् २०१५ मई १५ मा बेइजिङमा चीन र भारत सरकार बीच लिपुलेकलाई चीन-भारतको व्यापार नाका बनाउने भनी सहमति गरिएकोमा त्यसको अविलम्ब खारेजीका लागि विभिन्न देशभक्त तथा वामपन्थी पार्टीहरूद्वारा सशक्त आवाज उठाइएको थियो र लिपुलेकसहित लिम्पियाधुरासँगको सम्पूर्ण कालापानी क्षेत्र नेपालकै अखण्ड भूभाग हो भनेर पुनः दाबी समेत गरिएको थियो।

नेपालको राष्ट्रिय सार्वभौमिकताको रक्षाको प्रश्न सीमा अतिक्रमणका साथै जनसांख्यिक अतिक्रमण, कोशी, गण्डकी, एकीकृत महाकाली, उपल्लो कर्णाली, अरुण-तीन लगायतका अपार जलसम्पदासहित समस्त प्राकृतिक स्रोत साधन, व्यापार तथा पारवहन, परराष्ट्र सम्बन्ध, देशको सूक्ष्म प्रशासनिक व्यवस्थापनसम्म फैलँदो र निकै पेचिलो बन्दै आएको छ। यसो हुनुमा देशभित्रको दलाल तथा नोकशाही पुँजीपति एवम् सामान्त वर्गको प्रतिनिधित्व गर्ने सरकार समेतको साँठगाँठ रहँदै आएको यथार्थ स्पष्ट नै छ। यद्यपि अहिले नक्सा, अभिलेख लगायतका तथ्य तथा प्रमाण जुटाउन कार्यदल गठन गरिएको कुरा पनि समाचारमा आएको छ। तर, त्यतिले मात्र यति गम्भीर विषयको समुचित सम्बोधन हुन सक्तैन।

देशको राष्ट्रिय सार्वभौमिकताबारे गम्भीर प्रकृतिका कैयौं प्रश्नहरू उठेका छन्। भारतद्वारा कालापानी क्षेत्रलाई गायब पारी बनाइएको नेपालको नक्सा किन सरकारी कार्यालय तथा संस्थाहरूमा टाँगिन्छ ? के कालापानीबाट नेपाल सरकारले हात धोएको हो ? नेपालको क्षेत्रफल १,४७,१८१ वर्ग किलोमिटर रहेकोमा १० हजार जति

वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल हटाई १,३७,००० जति वर्गकिलोमिटरमा खुम्चाइयो भने कुरा के सत्य हो ? नेपाल-भारत सीमाको प्रश्नमा प्रबुद्ध व्यक्ति समूह (इपिजी) मा रहेका नेपाली प्रतिनिधिहरूलाई के निर्देशन दिइएको छ र उनीहरूले के कस्ता सुझाव दिएका छन् ? देशका विभिन्न भागमा भारतद्वारा सीमा अतिक्रमण भैरहेका समाचार आइरहँदा सत्ता सञ्चालक किन मौन देखिन्छन् ? भारतीय शासकवर्गको सीमा अतिक्रमण तथा हस्तक्षेपद्वारा पीडित नेपाली जनताका प्रतिनिधि काठमाडौं आउँदा पनि सरकार किन चुपचाप बसेको छ ? 'वाम' प्रधानमन्त्रीहरू भारत भ्रमणमा गएका बेला विगतका सबै सन्धिसम्झौताहरूको कार्यान्वयन गर्ने भनी गरिएका सहमतिहरूको वास्तविक अभिप्राय के हो ?

सरकार र सरकार सञ्चालनमा रहेका जिम्मेवारी पार्टी नेतृत्वले यी प्रश्नहरूको अविलम्ब जबाफ दिन र देशको सीमा अतिक्रमणको विरोध तथा सार्वभौमिकताको पक्षमा कुटनीतिक तथा राजनीतिकलगायतका विभिन्न पहल अगाडि बढाउन अनिवार्य भएको छ। आफूलाई देशभक्त र वाम बताउने सरकारका लागि यो अन्तिम अग्निपरीक्षाको घडी पनि हो।

हामी सबै राष्ट्रिय स्वाभिमानी तथा देशभक्त नेपालीहरूका लागि सीमा अतिक्रमण तथा सार्वभौमिकताको प्रश्न अत्यन्तै संवेदनशील प्रश्न हो। यो बेला हामी एकताबद्ध भई देशको राष्ट्रिय स्वाधीनता तथा सार्वभौमिकताको आन्दोलनलाई प्रभावकारी रूपमा संगठित गर्न र दृढ संकल्पका साथ अगाडि बढ्न जरुरी छ। हामी देशको राष्ट्रिय स्वाधीनता र सार्वभौमिकताको रक्षाका लागि जतिसुकै ठूलो बलिदान गर्न पनि तयार रहनु पर्दछ।

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

धनसिंह महारा
प्रधानाध्यापक

लोकबहादुर ऐरी
अध्यक्ष

सिद्ध बैजनाथ मा.वि.

शुक्लाफाँटा नगरपालिका-१, बंशाह, कञ्चनपुर

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दिलबहादुर ऐर
नगर प्रमुख

तुलसी हमला
उपप्रमुख

रघुनाथ अवस्थी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

शुक्लाफाँटा नगरपालिका परिवार

कञ्चनपुर

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

शम्भु कुमार थापा
अध्यक्ष तथा

त्रिपुरा सुन्दरी गाउँपालिका, परिवार, धादिङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रेमनाथ सिलवाल
अध्यक्ष

लक्ष्मण भट्टराई
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

सिद्धलेक गाउँपालिका, धादिङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

बलदेव चौधरी
मेयर

देवी चौधरी
उपमेयर

त्रिजुगा नगरपालिका

उदयपुर

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

दुर्ग कुमार शाक्य
अध्यक्ष

उर्मिला तामाङ
उपाध्यक्ष

नेत्रावती उब्जोड गाउँपालिका परिवार
धादिङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

बलबहादुर अधिकारी
अध्यक्ष तथा

गंगा जमुना गाउँपालिका
परिवार, धादिङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

भरत केसी
मेयर- **मीमेश्वर नगरपालिका**
दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

कैलाश श्रेष्ठ
अध्यक्ष- **मीमेश्वर नगरपालिका वडा नं.- ७**
दोलखा

शुभकामना

विजया दशमी तथा शुभ-दीपावली एवम् छठको विशेष अवसरमा समस्त ग्राहक महानुभावहरू तथा देश विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि र सुस्वास्थ्यको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रो.जग बहादुर ओली
फोन नं. ०८२-५२९८७६ मो. ९८५७८२९८७६
शुभम इन्जिनियरिङ वर्कसप एण्ड सगरमाथा ग्यास सप्लायर्स
तुलसीपुर उ.म.न.पा. -५, सल्यानरोड, दाङ
हामीकहाँ प्रिल सम्बन्धी सामान पाउनुका साथै ग्याँस तथा तार जाली पनि पाइन्छ। सेवा गर्ने मौका दिनुहोला।

शुभकामना

विजया दशमी तथा शुभ-दीपावली र छठको विशेष अवसरमा यस तुलसीपुर उपमहानगरवासी एवम् समस्त दङ्गाली महानुभावहरू तथा देश विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा सुख, शान्ति, समृद्धि र सुस्वास्थ्यको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

“सहज्रूपमा जनताको पहुँचसम्म गुणस्तरिय एवम् सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा हाम्रो प्रतिवद्धता।”
ताराबहादुर थापा
अध्यक्ष
हरिप्रसाद रिजाल
एवम् प्रबन्ध निर्देशक
राप्ती लाइफकेयर हस्पिटल प्रा.लि.
तुलसीपुर उ.म.न.पा. -५, 'ग' लाइन, दाङ

लमही नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाईयुक्त बनाउँदै सुन्दर नगरका रूपमा विकास गर्न सम्पूर्ण नगरबासीलाई हार्दिक आह्वान गर्दछौं।

- फोहोर जहातेही नफालौ
- गल्ने र नगल्ने फोहोर छुट्याउने बानी बसालौ
- प्लाष्टिक प्रयोगलाई निरुत्साहित गरौं
- घर, आँगन तथा शौचालयहरू सँधै सफा राखौं
- सडक तथा सार्वजनिक स्थलमा फोहोर नफालौं
- गल्ने फोहोरलाई कम्पोष्ट मलमा प्रयोग गरौं

साथै २०७५ सालको वडादशैं, तिहार र छठ पर्वको अवसरमा सम्पूर्ण नगरबासी आमालुवा, दाजुभाइ, दिदीबहिनी सबैमा सुख, शान्ति, संवृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

कुलबहादुर केसी
मेयर
देवका बेलवासे
उपमेयर
एवम् लमही नगरपालिका परिवार
दाङ, देउखुरी

विजया दशमी तथा शुभ-दीपावली एवम् छठको विशेष अवसरमा समस्त ग्राहक महानुभावहरू तथा देश विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवम् उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

भलक केसी, प्रबन्ध निर्देशक
राप्ती कम्प्युटर्स एण्ड इलेक्ट्रोनिक्स वर्ल्ड
तुलसीपुर उ.म.न.पा. -५, 'ग' लाइन, दाङ, फोन नं. ०८२-५२२००३ मो. ९८५७८३९३५५
हामीकहाँ टिभी, फ्रिज, एसी, कुलर, वासिड मेसिन, इन्भर्टर, ब्याट्री, सोलार मोवाइल तथा घरायसी सामग्रीहरू सुपथ मूल्यमा बिक्री गरिन्छ। सेवा गर्ने मौका दिनुहोला।

विजया दशमी तथा शुभ-दीपावली एवम् छठको विशेष अवसरमा समस्त ग्राहक महानुभावहरू तथा देश विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवम् उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

तुलसी अटोग्रुप प्रा.लि.
तुलसीपुर उ.म.न.पा. - ६, हात्तीबाबा, दाङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

टंक जिरेल
मेयर- **जिरी नगरपालिका**
दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

महेश काफ्ले
अध्यक्ष- **तामाकोशी गाउँपालिका वडा नं.- १**
भीरकोट, दोलखा

शुभकामना

विजया दशमी तथा शुभ-दीपावली एवम् छठको विशेष अवसरमा समस्त ग्राहक महानुभावहरू तथा देश विदेशमा रहनुहुने सम्पूर्ण नेपाली दाजुभाइ तथा दिदीबहिनीहरूमा सुस्वास्थ्य, दीर्घायु एवम् उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

प्रो. श्यामबहादुर केसी
फोन नं. ०८२-५२२४८०, मो. ९८५७८२३९७
टण्डन ट्रेडर्स
तुलसीपुर, उ.म.न.पा.-५ 'ग' लाइन, दाङ
हामीकहाँ सिमेन्ट, छड, जस्तापाता, रडरोगन, बाथरूम, फिटिङका साथै घर निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सामानहरू थोक एवम् फुटकर मूल्यमा बिक्री गरिन्छ। सेवा गर्ने मौका दिनुहोला।

सूचना

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाईयुक्त बनाउँदै 'ग्रिन तुलसीपुर क्लीन तुलसीपुर' अभियानलाई अग्र प्रभावकारी बनाउन र सुन्दर नगरीका रूपमा विकास गर्न सम्पूर्ण यस उपमहानगरबासी जनसमुदायलाई हार्दिक आह्वान गर्दछौं। यस उपमहानगरमा बसोबास गर्ने सम्पूर्ण नागरिक, उद्योग, व्यापार तथा विभिन्न व्यवसाय गर्ने सम्पूर्ण महानुभावहरूमा महान् चाडपर्वको अवसरमा आफ्नो घरआँगन सफा तथा स्वच्छ राख्न, ग्राहक उपभोक्ताहरूलाई हार्दिकतापूर्ण व्यवहार गर्न समेत विशेष अनुरोध गर्दछौं।

साथै २०७५ सालको वडादशैं, तिहार र छठ पर्वको अवसरमा सम्पूर्ण तुलसीपुर उपमहानगरबासी आमालुवा, दाजुभाइ, दिदीबहिनी सबैमा सुख, शान्ति, संवृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

तुलसीपुर उपमहानगरपालिकाको कार्यालय,
उपभोक्ता हित संरक्षण शाखा
तुलसीपुर, दाङ

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

ईश्वरचन्द्र पोखरेल
अध्यक्ष- **तामाकोशी गाउँपालिका**
दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

राम काफ्ले
अध्यक्ष- **तामाकोशी गाउँपालिका वडा नं.- ३**
जफे, दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

हर्क बहादुर तामाङ
अध्यक्ष- **तामाकोशी गाउँपालिका वडा नं.- २**
भुले, दोलखा

घोराही उपमहानगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाईयुक्त बनाउँदै सुन्दर नगरका रूपमा विकास गर्न सम्पूर्ण नगरबासीलाई हार्दिक आह्वान गर्दछौं।

- फोहोर जहातेही नफालौ
- गल्ने र नगल्ने फोहोर छुट्याउने बानी बसालौ
- प्लाष्टिक प्रयोगलाई निरुत्साहित गरौं
- घर, आँगन तथा शौचालयहरू सँधै सफा राखौं
- सडक तथा सार्वजनिक स्थलमा फोहोर नफालौं
- गल्ने फोहोरलाई कम्पोष्ट मलमा प्रयोग गरौं

साथै २०७५ सालको वडा दशैं, तिहार र छठ पर्वको अवसरमा सम्पूर्ण नगरबासी आमालुवा, दाजुभाइ, दिदीबहिनी सबैमा सुख, शान्ति, संवृद्धि र उत्तरोत्तर प्रगतिको हार्दिक मङ्गलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नरलाल चौधरी
प्रमुख
सीता सिग्देल न्यौपाने
उपप्रमुख
एवम् घोराही उपमहानगरपालिका परिवार
दाङ

शुभकामना

नेपालीहरूको महान् पर्व शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा यहाँहरूको सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नरेन्द्रप्रसाद चौधरी अध्यक्ष शुक्लाफाँटा नगरपालिका वार्ड नं ३ कञ्चनपुर	हरिश बिष्ट अध्यक्ष शुक्लाफाँटा नगरपालिका वार्ड नं १ बंशाह कञ्चनपुर	प्रेम दत्त कलौती प्रधानाध्यापक उदय मा बि कृष्णपुर नगरपालिका २, कञ्चनपुर	बिष्णु राम नेपाली अध्यक्ष बछेला सामुदायिक बन उपभोक्ता समिति बेदकोट नगरपालिका-५ कञ्चनपुर
 कञ्चन डेभलपमेन्ट बैंक लि. प्रधान कार्यालय, महेन्द्रनगर कञ्चनपुर	कर्ण बहादुर हमाल नगर प्रमुख कृष्णपुर नगरपालिका कञ्चनपुर	तेज बहादुर महरा प्रिन्सिपल डिलासैनी बाल बिद्या मन्दिर शुक्लाफाँटा नगरपालिका वार्ड नं १ गणेशपुर कञ्चनपुर	भोजराज पन्त प्रधानाध्यापक जनजागृत मा.वि. शुक्लाफाँटा नगरपालिका वार्ड नं १ गणेशपुर कञ्चनपुर
सुवर्ण बिष्ट अध्यक्ष बंशाह खानेपानी तथा सरसफाई उपभोक्ता समिति शुक्लाफाँटा नगरपालिका-१ बंशाह कञ्चनपुर	प्रमानन्द जोशी अध्यक्ष रामजानकी ग्रामीण बिद्युत सहकारी संस्था लिमिटेड शुक्लाफाँटा नगरपालिका-१ बंशाह कञ्चनपुर	प्रो.दिनेश खडायत चौलानी पुस्तक पसल महेन्द्रनगर, कञ्चनपुर लोकसेवा, सम्पूर्ण तहका शैक्षिक पाठ्यसामग्री तथा खेलकूद सामग्री पाइन्छ। ०९९-५२४०६८, ९८४८८४९४२०	प्रो.शंकरदत्त भट्ट, नेहा पुस्तक पसल महेन्द्रनगर, क्याम्पसरोड, कञ्चनपुर लोकसेवा, सबै तहका पाठ्यसामग्री तथा खेलकूद सामग्रीहरू सुपथ मूल्यमा उपलब्ध गराइन्छ। ९८५८७५०२३७

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

पार्वत गुरुङ

प्रतिनिधिसभा सदस्य

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

विशाल खड्का

प्रदेशसभा सदस्य प्रदेश नं. ३ (क्षेत्र नं. २)

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

आङ डेन्डी लामा शेर्पा

प्रदेशसभा सदस्य तथा प्रदेशसभाका अर्थ तथा

विकास समिति सदस्य, प्रदेश नं. ३, दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

ईश्वर कोइराला

अध्यक्ष- **मेलुङ गाउँपालिका वडा नं. १**

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

भरत दुलाल

अध्यक्ष- **शैलुङ गाउँपालिका**

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

विनकुमार थापा

अध्यक्ष- **कालिञ्चोक गाउँपालिका**

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नरबहादुर श्रेष्ठ

अध्यक्ष- **मेलुङ गाउँपालिका**

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

युधिष्ठिर खड्का

अध्यक्ष- **बिगु गाउँपालिका**

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

छवि लामा

अध्यक्ष- **वैत्यश्वर गाउँपालिका**

दोलखा

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

कुन्दनराज काफ्ले

महामन्त्री- **ने.वि.संघ, केन्द्रीय समिति**

अनेमसंघ...

चतक विर्सन्छ । वा, त्यसको विरोध समेत गर्छन । जीवनमा हामी कस्तो पनि देख्छौं भने तिनीहरूको भयानक रूपले पतन हुने गरेको छ । नयाँ पुस्ताले पुराना पुस्ताप्रति दर्साउने उदासीनता वा विरोध वा घृणा उक्त प्रवृत्तिकै एउटा अभिव्यक्ति हो । त्यस्तो खालको प्रवृत्ति गलत मात्र होइन, बेफाइदाजनक पनि हुन्छ । अनि उक्त प्रवृत्तिको विरुद्ध निम्न भनाइ तर्स्याइएको छ- कुवा वा खोलाको पानी पिउँदा त्यसको स्रोतलाई नबिर्स । यसलाई अर्को रूपमा पनि भनिन्छ- पुल तरिसकेपछि त्यसलाई नबिर्स ।

मूलप्रति, स्रोतप्रति बेवास्ता गर्ने, वा त्यसतर्फ ध्यान नदिने प्रवृत्ति हाम्रो मार्क्सवादी फाँटमा कम्युनिस्टहरूको माफ्रमा पनि सामान्यतः पाइन्छ । यहाँ हाम्रो तात्पर्य मार्क्सवादी उत्कृष्ट रचनाहरूतर्फ ध्यान र रूचीको कमी रहेको छ । मार्क्स, लेनिन, आदिका महान् तथा उत्कृष्ट कृतिहरूको अध्ययनको आवश्यकतालाई अधिकांश कम्युनिस्टहरू बेवास्ता गर्छन । त्यस्ता कृति हुनेहरूमा धेरैजनाको लागि ती सजावटका चीज मात्र बनेका हुन्छन् । तर, त्यस्ता कृतिहरूको अध्ययन गर्नु एउटा खाँचोको कुरा हो, र उक्त खाँचोले समय-समयमा आफूलाई बढो जोडदार रूपमा प्रस्तुत गर्छ र सम्बन्धित सबैलाई घच्चच्याउने काम गर्छ । अहिले हाम्रो कम्युनिस्ट आन्दोलनभित्रको स्थिति त्यस्तै घच्चच्याउने, अभिप्रेरित गर्ने खालको छ । यस कुरालाई यहाँ स्पष्ट पार्न खोजिएको छ ।

यहाँ अहिलेको आन्दोलनको स्थितिलाई भल्काउने खालको एउटा कथा तल प्रस्तुत छ, जुन 'ओमर खय्यामको रुबैयात' (अंग्रेजी संस्करण) मा सामाविष्ट 'सलमान र आब्साल' शीर्षकको रूपकमा रहेको छ । श्लोकमा भनिएको उक्त कथाको सार निम्न प्रकारको छ :

भायको खेलबाट अन्योलमा परेका एकजना कुर्द आफ्नो मरुभूमि छोडेर सह्रतर्फ लाग्छ । उसले सह्रलाई होहल्ला र खलबलीले भरिपूर्ण पाउँछ, उतेजित मानिसहरू यता-उता अधिलिख-पछिल्लर दगुरादगुर गरिरहेको, कोही यात्रामा हिँडिरहेको त अरुहरू फेरि घर फर्किरहेको, दार्यौँबाट दार्यौँतर्फ र बायौँबाट दार्यौँतर्फ गइरहेको देख्छ, जताततै, सर्वत्र अशान्त जीवन देख्छ । त्यस्तो हलचल हेरेपछि कुर्द यात्राबाट थकित भएर एकातिर घुम्नछ र सुल

चाहन्छ । तर ऊ के भन्छ भने 'बिउँभेपछि यस्तो होहल्लामा मैले आफूलाई कसरी चिन्ने त ?' त्यसैले आफू चिनिनका लागि, उसले आफ्नो पैतालामा एउटा लोका बाँधेर सुल्छ । उसको कुरा सुनेका एकजना दुष्टले बिस्तारै पछिल्लरबाट त्यसको गोलीगाँठोमा बाँधेको लोका निकाल्छ, त्यसलाई आफ्नो पैतालामा बाँधेर र उसैगै पल्टेर सुल्छ । पछि कुर्द बिस्तारै बिउँभन्छ र आफ्नो चिनो खोज्छ, र चिनो उसले अर्काको गोलीगाँठोमा बाँधेको देख्छ । अनि ऊ जोडले कराएर भन्छ 'ओ, मलाई अन्योलमा पार्ने निकम्मा बदमास ! तिमीले गर्दा म अन्योलमा परेको छु । यदि म म नै हुँ भने तिम्रो पैतालामा लोका किन ? यदि तिमी म हो भने, अनि म कहाँको हुँ र को हुँ ?'

अनि कुर्द पुकार्छ, 'हे ईश्वर ! अन्योलमा परेको कुर्द म हुँ, म अरु कुर्दभन्दा अधिक निस्सहाय छु ! मेरो अन्धकारमा एउटा ज्योतिको किरण छरिदिनोस् !

अहिले नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा प्रवेश गर्ने र रहेका धेरैजनाको स्थिति धेरै हदसम्म उक्त कुर्दको जस्तै रहेमा आश्चर्यको कुरा रहँदैन । नव-आगन्तुक आफू मार्क्सवादका समर्थक, वा आफूलाई मार्क्सवादी ठानेर यसभित्र प्रवेश गर्छन् । अनि प्रवेश गरेपछि 'मार्क्सवाद-लेनिनवाद'को चिन्हपाटी भुण्ड्याइरहेका धेरै समूहहरू देख्छन्, माओ विचारको चिन्हपाटी राख्ने पनि देख्छन् । साथै, उनले नाना रूपका कम्युनिस्टहरू, आफूलाई कम्युनिस्ट भनेर हिँड्नेहरू पनि देख्छन् । सबै मार्क्सवादको कुरा गर्छन्, आफूलाई 'सच्चा' मार्क्सवादी लेनिनवादी भन्छन्, एकले अर्कोलाई अमार्क्सवादी, अक्सरवादी वा संशोधनवादी भन्छन् । को मार्क्सवादी हो र को होइन ? कुनचाहिँ सच्चा मार्क्सवादी हो, त्यो छुट्याउन उनलाई कठिन हुन्छ र छुट्याउन पनि सक्दैनन् । माथि कथाको कुर्दभै, उनी अलमलमा पर्छन् । अन्योल र दिशाभ्रमको सिकार बन्छन् । अहिले धेरै संख्यामा मुलुकका कम्युनिस्टहरू त्यस्तै अन्योल र भ्रममा रहेको देख्न त्यति गह्रो छैन । त्यस्तो दिशाभ्रम, अस्पष्टता र अन्योलको स्थितिमा तिनीहरूका लागि निश्चय पनि 'ज्योतिको एउटा किरण' को आवश्यकता पर्छ, जसले गर्दा अन्योलबाट मुक्त हुन र सत्य पतालागाउन उसले बाटो पाउन सकोस् ।

स्पष्ट छ, कम्युनिस्टहरूका लागि चाहिने 'ज्योतिको किरण' भनेको विज्ञानको किरण हो, मार्क्सवादको प्रकाश हो । साँचो भन्ने हो भने,

मार्क्सवादको प्रकाशमा मात्र यी सारा अस्पष्टता तथा दिशाभ्रमको चरित्र तथा सारलाई बुझ्न सकिनेछ, त्यसले मात्र कम्युनिस्टहरूलाई त्यसबाट मुक्त हुने सही बाटो र उपायलाई देखाउन सक्नेछ र कसरी अगाडि बढ्नुपर्छ भन्ने कुरा सिकाउने छ । मार्क्सवादी लेनिनवादी धरातलमा उभिएर नै जोसुकैले जीवन र संघर्षको यथार्थतालाई बुझ्न र सो बुझाइको आधारमा सही नीति जान्न सक्नेछ । कुन कुरा ध्यान योग्य छ भने यहाँ 'मार्क्सवाद-लेनिनवाद, माओविचार' को नाउँमा जेजति लिखतहरू निष्किरहेका छन् ती सब मार्क्सवादको श्रेणीमा दर्ज हुन कदापि सक्दैनन् । त्यस्तै, आफूलाई 'मार्क्सवादी-लेनिनवादी' घोषणा गरेर हिँडिरहेका सबैजना कदापि मार्क्सवादी होइनन् । त्यस्ता खालका 'मार्क्सवाद' र 'मार्क्सवादीहरू' को मद्दतबाट कसैले पनि पार पाउन सक्ने छैन ।

उपरोक्त स्थितिमा आवश्यक 'ज्योतिको किरण' प्राप्त गर्नका लागि, कम्युनिस्टहरू मूल स्रोततर्फ लाग्नुपर्छ । त्यस्तो मूल स्रोत भनेको, माथि बताइएभै मार्क्स, एन्जेल्स, लेनिन स्टालिन र माओ त्सेतुङका उत्कृष्ट कृतिहरू हुन् । त्यो स्रोत ज्ञानको विशाल खानी हो । विशाल सैद्धान्तिक शास्त्रागार हो । यसको मद्दतबाट ठोस यथार्थतालाई बुझ्न र समाजको क्रान्तिकारी रूपान्तरणलाई हासिल गर्न सकिन्छ । उक्त ज्ञानको प्रकाशबाट आफूलाई ज्ञानी र प्रबुद्ध बनाउन सक्ने जोसुकैले ठीक-बेठीक, सत्य-असत्य छुट्याउन र असल बाटो समात्न सक्नेछ । साँचो हो, त्यसले वर्तमान स्थितिको ठोस व्याख्या प्रस्तुत गर्न सक्दैन, तर उक्त स्थितिको सही व्याख्या-विश्लेषणका लागि र सही कार्यदिशाको प्रतिपादनका लागि चाहिने आधार र उपायहरू निश्चय नै प्रदान गर्न सक्छ र गर्छ ।

मुलुकको ऐतिहासिक विकासको जुन क्षणमा अहिले हामी कम्युनिस्टहरू रहेका छौं, जुन क्षणले हाम्रो सामु नयाँ चुनौती, नयाँ सम्भावना र नयाँ अवसरहरू प्रस्तुत गरेको छ, त्यस क्षणले मार्क्सवादी-लेनिनवादी विज्ञानको (मार्क्स, एन्जेल्स, लेनिन, स्टालिन तथा माओका कृतिहरूको) नयाँ शिराबाट अध्ययन गर्नुपर्ने आवश्यकतालाई इङ्गित गरिरहेको छ । यसरी अध्ययनबाट तिनका गहन सारतत्व तथा निर्देशनहरूको मनन गर्न सकिएको खण्डमा, त्यसले निश्चय पनि यस नयाँ परिस्थितिलाई गहन रूपमा बुझ्न र त्यसमा सही बटो पहिल्याउनमा दूरो मद्दत गर्नेछ ।

नेपाल सरकार
भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारण मन्त्रालय
नापी विभाग

मिनभवन, काठमाडौं
सर्वसाधारणको जानकारीको लागि जारी गरिएको सार्वजनिक सूचना

- नेपालको नक्सा प्रकाशन गर्न नापी विभागबाट तयार गरिएको आधिकारिक नक्सा मात्र प्रयोग गर्नु पर्दछ । यो नक्सा नापी विभागको वेबसाइट www.dos.gov.np बाट डाउनलोड गर्न सकिन्छ ।
- नेपालको प्रशासनिक सिमाना (वडा सम्म)को डाटा निःशुल्क रूपमा उपलब्ध छ । यो डाटा यस विभागको भौगोलिक सूचना पूर्वाधार महाशाखाको वेबसाइट www.nglid.gov.np बाट Download समेत गर्न सकिन्छ ।
- नापी विभागमा विभिन्न प्रकारका नक्सा तथा भौगोलिक सूचनाहरू उपलब्ध छन् । आफ्नो आवश्यकता अनुसारको नक्सा तथा भौगोलिक सूचनाको लागि नापी विभागमा सम्पर्क राख्न सक्नु हुनेछ । फोनबाट जानकारी लिन चाहानु भएमा नापी विभागको फोन नं. ०१-४६२२७१३, ०१-४६२२३३८, ०१-४६२००९२ मा सम्पर्क गरेर नक्सा डाटाको बारेमा जानकारी लिन सक्नु हुनेछ ।
- घर जग्गा खरिद गर्दा देहायका कुराहरूमा ध्यान दिनु पर्दछ ।
  - जग्गा बिक्री गर्ने वास्तविक व्यक्ति बुझेर सो कित्ता जग्गा निजको हक भोगमा छ, छैन प्रष्ट हुनपर्ने ।
  - उक्त कित्ताको मोट श्रेस्ता, फोटो र तीनपुस्ते ठीक भए नभएको एकिन गर्ने ।
  - कुनै अड्डा अदालत वा अन्य कुनै कार्यालयमा रोक्का वा झगडा भए नभएको बारेमा आफू प्रष्ट हुने ।
  - जग्गा र नक्सामा प्रष्टरूपमा बाटो छ, छैन राम्ररी बुझ्ने ।
  - जग्गामा गरेको हकभोगको आकार प्रकार मिल्छ, मिल्दैन एकिन गर्ने ।
  - जग्गा रैकर वा गुठी के हो प्रष्ट हुने ।
  - उक्त जग्गामा मोही भए नभएको फिल्डमा हेरी प्रष्ट हुने ।
  - लाजपूजा, जमीन र नक्साको क्षेत्रफल मिल्छ, मिल्दैन एकिन गर्ने ।
  - उक्त कित्ताको चारैतर्फको सिमानामा विवाद भए नभएको जमिनमा नै गई साँध सँधियारहरूबाट बुझ्ने ।
  - नक्सा बमोजिमको जमीनमा चारैतर्फ सिमाना एकिन गर्न रेखांकन गराउने ।
- नापी विभागसँग सम्बन्धित अन्य थप जानकारी आवश्यक भएमा यस विभागका सूचना अधिकारीको टेलिफोन नम्बर ०१-४६२०७३३ मा फोन गरी जानकारी लिन सक्नु हुनेछ ।

शुभकामना

नेपालीहरूको महान् पर्व शुभ दीपावली
तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा
यहाँहरूको सुख, शान्ति र समृद्धिको
हार्दिक मंगलमय शुभकामना
व्यक्त गर्दछौं ।

रमेश कुमार बस्नेत
मेयर

मायाकुमारी कार्की
उपमेयर

मन्थली नगरपालिका, रामेछाप

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा
देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र
समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

रामकुमार श्रेष्ठ
अध्यक्ष

सदस्यहरू
सरिता श्रेष्ठ, नवराज ढुंगाता, सीताराम श्रेष्ठ, गंगा श्रीमल

नीलकण्ठ नगरपालिका वडा नं. ५ परिवार

खाल्टे, धादिङ

आरामदायी र भरपर्दो यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

मितेरी यातायात एण्ड अटो प्रा.लि.

प्रधान कार्यालय : कलंकी, काठमाडौं
फोन नं. : ०१-५२२५२८१, ५२२५०३४
बिक्री शर्मा गुरुगाई (९८५११९५८९)
तेह्रथुम सम्पर्क : डिल्लराम रेग्मी (९८५२०६०२५४)
फोन नं. : ०२६-४६०२५४

कृपा, टिकट र रिजर्भका लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

आरामदायी र भरपर्दो यात्राका लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

नारायणी यातायात व्यवसायी संघद्वारा संचालित

टाटा सुमो सेवा

काठमाडौँबाट- हेटौडा, वीरगंज, चपुर, निजगढ, रतनपुर
फोन नं. : ०१-५१८७२५६
बल्खु, काठमाडौँ ।

रोयल बुईपा A/C जम्बो हार्डस

गाईघाट-लहान-खुर्कोट हुँदै काठमाडौँसम्म

काठमाडौँ सम्पर्क नम्बर	गाईघाट सम्पर्क नम्बर
बसन्त खड्का - ९८४२८३७७९३	फोन नं. ०३५-४२९६४३
- ९८७७७९९६९७	पुरुषोत्तम खनाल - ९८५२८३५६९०
इन्द्र कट्टेल - ९८९८४५२९०	- ९८९५७८४८७४

दैनिक दिवा सेवा तथा आरामदायी र भरपर्दो यात्राको लागि हामीलाई सम्भन्नुहोस् ।

हिमाल-तराई यातायात सेवा समिति

यहाँ काठमाडौँबाट सिन्धुली, बर्दियावास, ढल्के, जनकपुर, जलेश्वर, लालबन्दी, बयलवास, रामेछाप, मन्थली, च्यास्क, भालुथोक, घुर्मी, बेतिनी, कटारी, गाईघाट, जयराम, हलेसी, दिक्तेल, मानेभञ्ज्याङ, ओखलढुंगा, सोलु, सल्लेरी, भीमान, मरिन, डकाहासम्मको टिकट पाइन्छ ।

टाटासुमो बोलेरो	
(रिजर्भ वाहिएमा)	
०४७-५२९९६९	सिन्धुली
९८६०९०२७३८	विश्व
९८४४२५२३८५	सानोभाई
९८४९१०६९६७	संजीव
९८४५७८४३०७	प्रदीप
०१-५१००४९४	कोटेश्वर
९८४४००८४००	लाल बहादुर

रिजर्भ वाहिएमा सम्पर्क
सानोभाई फलफूल एण्ड जुस भण्डार
सिन्धुली बजार भवन ९८४२९२३८५
९८४४०७६२६९, ९८३९२८४३०

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

विधाराम वर्मा, अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
१२ नं. वडा कार्यालय परिवार
नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

रञ्जित खाँ, अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
११ नं. वडा कार्यालय परिवार
नेपालगञ्ज, बाँके

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सफिक वेहना, अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
८ नं. वडा कार्यालय परिवार
नेपालगञ्ज, बाँके

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

जुमन खाँ, अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
७ नं. वडा कार्यालय परिवार
नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

फत्तु थारु, अध्यक्ष

बाह्रबर्दिया न.पा. वार्ड नं. ८
बर्दिया

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

डिल्लीराज खनाल, अध्यक्ष

मधुवन न.पा. वार्ड नं. ८
बर्दिया

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

विनोद कुमार दाहाल, प्रमुख

राजस्व अनुसन्धान कार्यालय
कोहलपुर, बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

निरञ्जन कुमार चौधरी

सगुन स्मृति संग्रहालय
बाह्रबर्दिया न.पा. वार्ड नं. १०, बर्दिया

शुभकामना

नेपालीहरूको महान् पर्व शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा यहाँहरूको सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

नवराज खड्का
कार्यालय प्रमुख

मालपोत कार्यालय परिवार
वार्ड नं १०, बोक्से, गाईघाट
उदयपुर

प्रो. कल्लु मियाँ

भेरी कर्णाली
फेन्सी स्टोर
नेपालगञ्ज-२, घरबारीटोल,
नेपालगञ्ज

प्रेम शंकर यादव

राजापुर मानसरोवर
पोलिक्लिनिक
राजापुर, बर्दिया

नाडेप लघुवित्त वित्तीय
संस्था लिमिटेड
उपशाखा, कार्यालय
राजापुर-४, बर्दिया

दानबहादुर विष्ट
कार्यालय प्रमुख

नगर शिक्षा
शाखा कार्यालय
कोहलपुर, बाँके

अबराज खड्का
अध्यक्ष

कोहलपुर नगर विकास
समिति
कोहलपुर, बाँके

प्रेम प्रसाद देवकोटा
कार्यालय प्रमुख

कोहलपुर नगरपालिका
कोहलपुर, बाँके

बालेराम

रमाशंकर ज्वेलर्स
नेपालगञ्ज-११, सदरलाइन,
बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

लाईट एकेडेमी मा.वि.

राजापुर-४, बर्दिया

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

कैफुलवरा जोलाह, अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
५ नं. वडा कार्यालय परिवार

नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

समिर प्रताप सिंह, अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
६ नं. वडा कार्यालय परिवार

नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

नेपालीहरूको महान् पर्व शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

वीरेन्द्र बहादुर शाह
अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
१३ नं. वडा कार्यालय परिवार

नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

नेपालीहरूको महान् पर्व शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

बुद्धिसागर सुवेदी
अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
१२ नं. वडा कार्यालय परिवार

नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

सुरेन्द्र कुमार वैश्य
अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
८ नं. वडा कार्यालय परिवार
नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

नेपालीहरूको महान् पर्व शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

अजय कुमार पाठक
अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
१७ नं. वडा कार्यालय परिवार

नेपालगञ्ज, बाँके

शुभकामना

बडा दशैं, शुभ दीपावली तथा छठ पर्व २०७५ को उपलक्ष्यमा देश-विदेशमा रहनु हुने सम्पूर्ण नेपालीहरूमा सुख, शान्ति र समृद्धिको हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं।

विष्णुबहादुर लामा
अध्यक्ष

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिका
९ नं. वडा कार्यालय परिवार
नेपालगञ्ज, बाँके